

OTOMOTİV SANAYİİ DERNEĞİ
AUTOMOTIVE MANUFACTURERS ASSOCIATION

OTOMOTİV SANAYİİ

2023 YILI KÜRESEL DEĞERLENDİRME RAPORU

Ağustos 2024

İÇİNDEKİLER

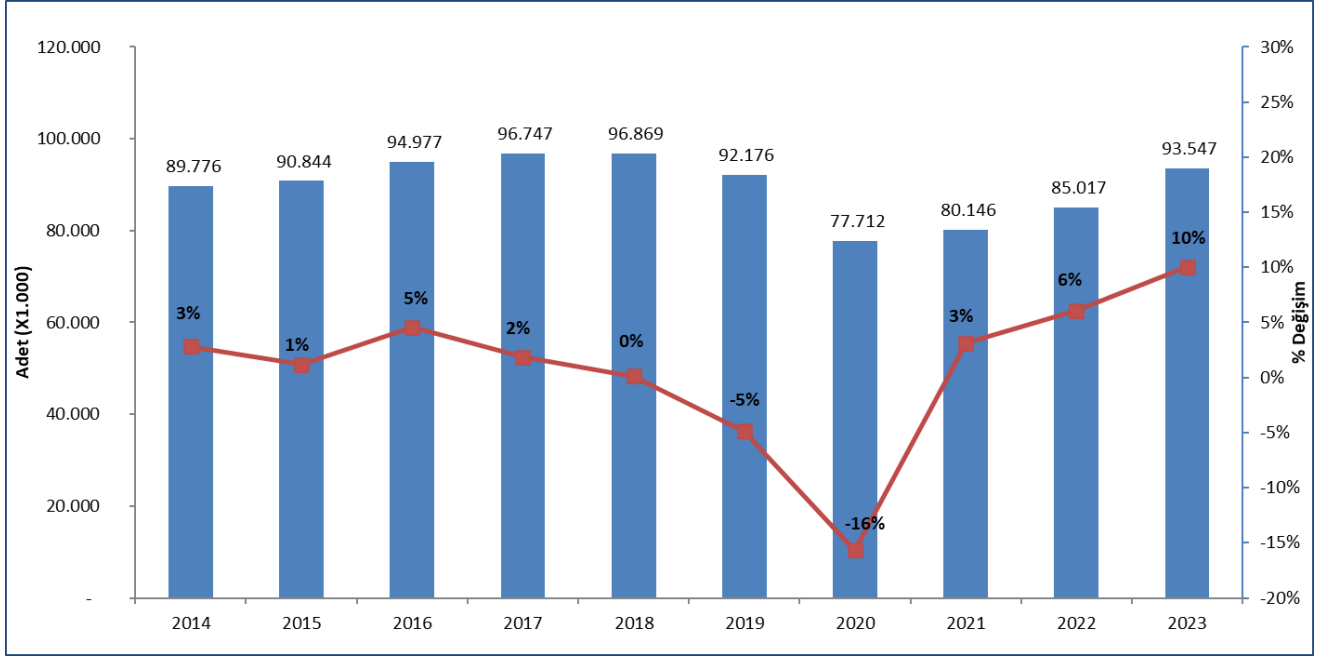
1. Dünyada Otomotiv Sanayii	3
2.1. Üretim	3
2.2. Pazar	10
2. Türkiye’de Otomotiv Sanayii.....	17
3.1. Üretim	18
3.2. Pazar	19
3.3. Dış Ticaret	21
3. Otomotiv Sanayi Genel Değerlendirmesi ve Gelecek Beklentileri	29

1. Dünyada Otomotiv Sanayii

1.1. Üretim¹

OICA verilerine göre küresel üretim 2023 yılında bir önceki yıla göre yüzde 10 artarak 93 milyon 547 bin adede ulaşmıştır.

Dünya Otomotiv Üretimi 2014-2023

Kaynak: OICA

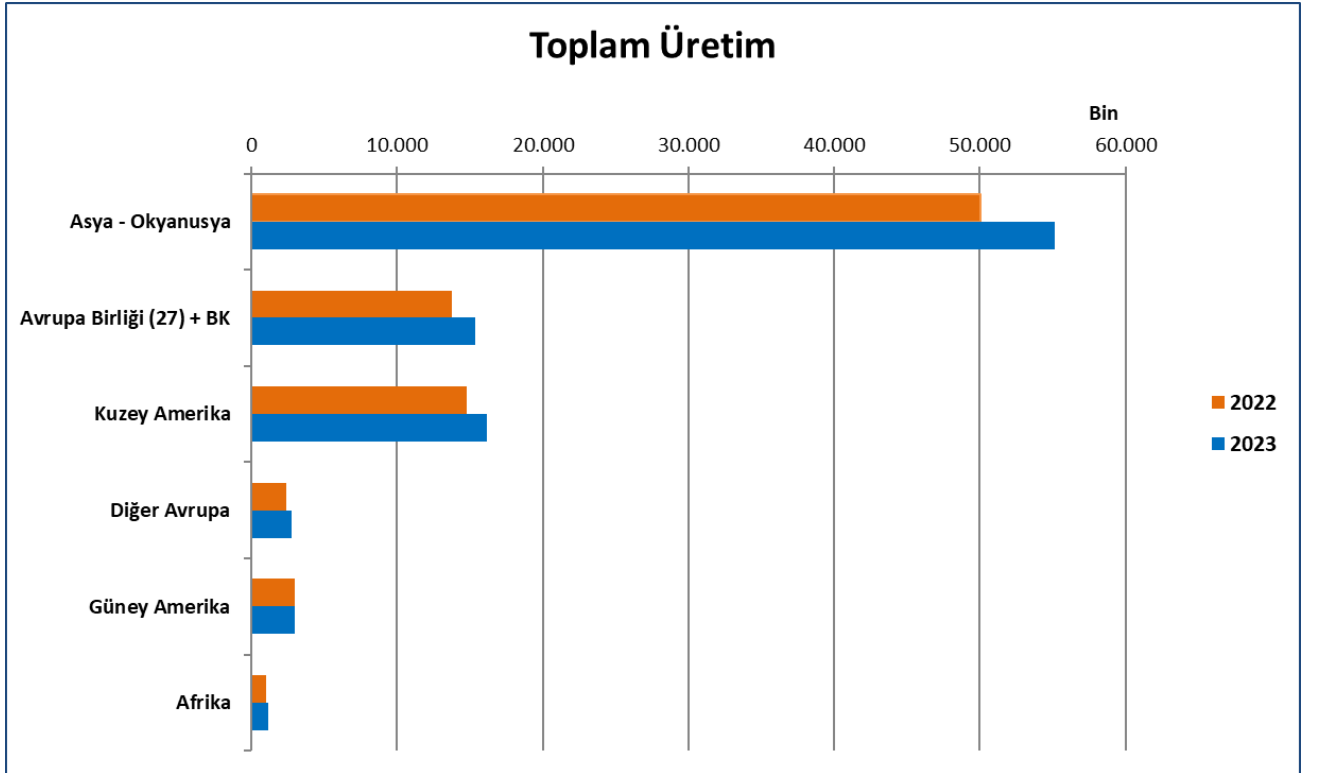
2023 yılında dünyada otomotiv üretiminin yarısından fazlası (yüzde 59) Asya-Okyanusya bölgesinde yapılmıştır. Bölgede otomotiv üretimi 2022 yılına oranla yüzde 10 artmış ve 55 milyon 115 bin adet düzeyinde gerçekleşmiştir.

Bölge bazında Asya-Okyanusya'dan sonra en büyük üreticiler, yüzde 17 pay ile Kuzey Amerika ve yüzde 16 pay ile Avrupa Birliği (27) + BK bölgeleri olmuştur. 2022 yılına oranla Avrupa Birliği (27) + BK üretimi yüzde 11, Kuzey Amerika üretimi yüzde 9 artış gerçekleşmiştir. 2023 yılında otomotiv üretiminde Güney Amerika geçen yıla paralel ilerken, Diğer Avrupa yüzde 15, Afrika yüzde 15 oranlarında artış gerçekleşmiştir.

¹ Kaynak: OICA

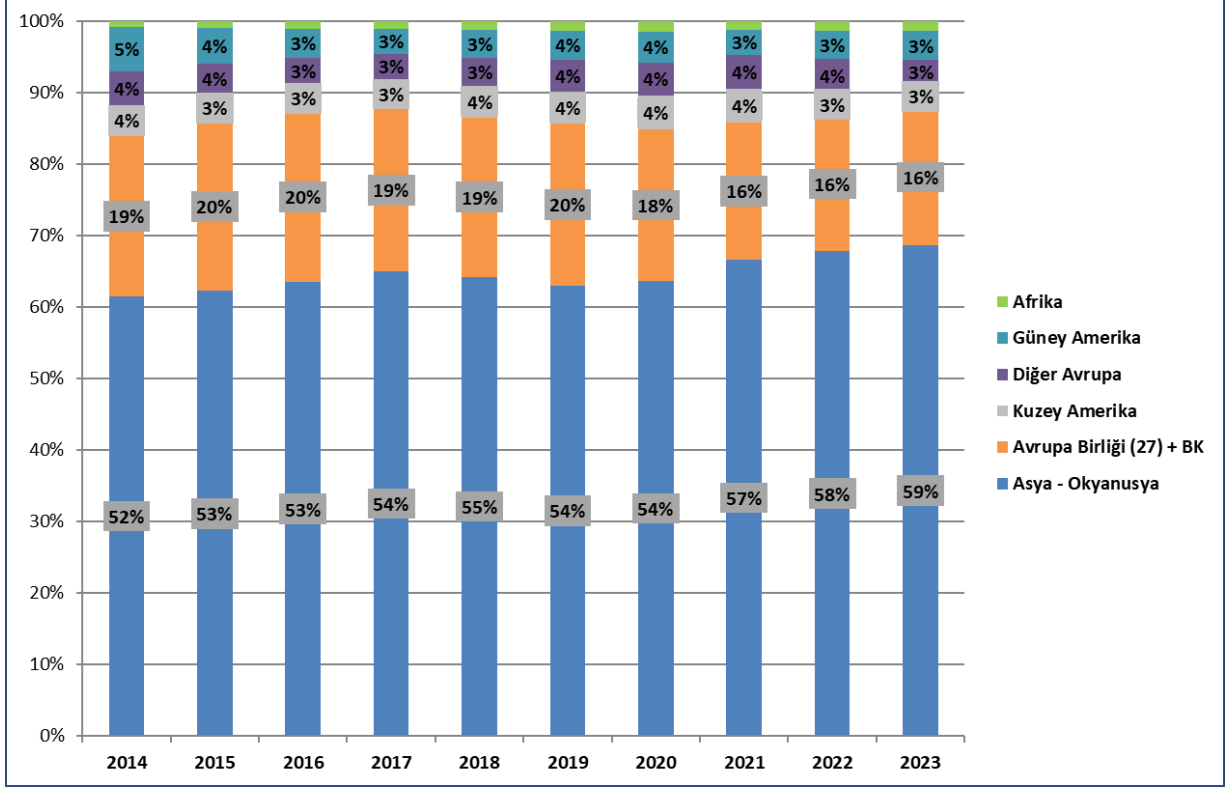
Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Üretimi 2023/2022

Toplam Otomotiv Üretim	2022	2023	Değişim 23/22
Asya - Okyanusya	50.020.793	55.115.837	10%
Avrupa Birliği (27) + BK	13.801.210	15.344.611	11%
Kuzey Amerika	14.798.146	16.166.628	9%
Diğer Avrupa	2.415.678	2.777.838	15%
Güney Amerika	2.958.117	2.970.263	0%
Afrika	1.022.783	1.171.422	15%
Toplam	85.016.727	93.546.599	10%

Son 10 yılın bölgeler bazında küresel üretim paylarına bakıldığında; 2013 yılından bu yana Asya-Okyanusya bölgesinin payının 7 puan arttığı, Afrika'nın üretim payını koruduğu, Güney Amerika 2, Diğer Avrupa 1, Avrupa Birliği (28) + BK'nın 3, Kuzey Amerika'nın ise 1 puan üretim payı kaybı yaşadığı gözlenmektedir.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Üretimi 2013-2022

Dünyada otomobil üretimi 2023 yılında bir önceki yıla göre yüzde 10 artarak 68 milyon 20 bin adet olarak gerçekleşmiştir. Bölge bazında otomobil üretiminde en yüksek değişim yüzde 1 düşüş yaşayan Güney Amerika ile yüzde 20 artış yaşayan Diğer Avrupa'da olmuştur.

Bölgeler Bazında Dünya Otomobil Üretimi 2023/2022

Otomobil Üretimi	2022	2023	Değişim 23/22
Asya - Okyanusya	42.324.447	46.612.738	10%
Avrupa Birliği (27) + BK	12.025.961	13.409.424	12%
Kuzey Amerika	2.699.108	3.025.512	12%
Diğer Avrupa	1.699.146	2.040.305	20%
Güney Amerika	2.133.793	2.121.095	-1%
Afrika	716.195	811.190	13%
Toplam	61.598.650	68.020.265	10%

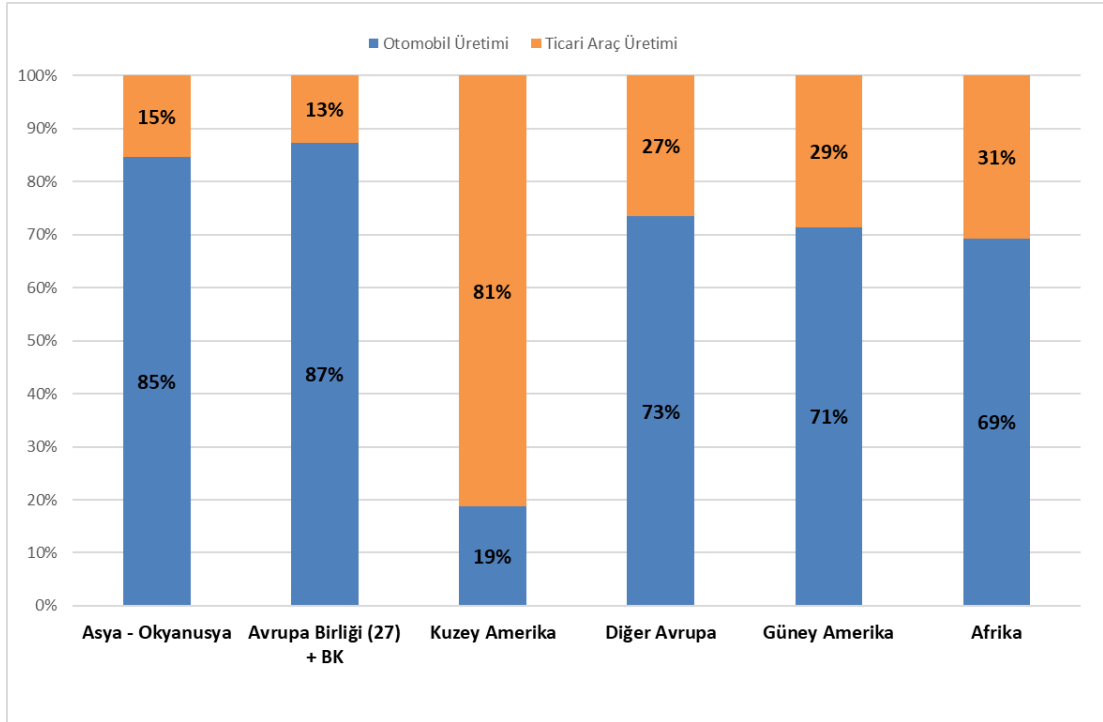
Dünyada ticari araç üretimi ise 2023 yılında bir önceki yıla göre yüzde 9 artarak 25 milyon 526 bin adet olarak gerçekleşmiştir. Bölge bazında ticari araç üretiminde en yüksek değişim yüzde 17 artış Afrika'da gerçekleşmiştir.

Bölgeler Bazında Dünya Ticari Araç Üretimi 2023/2022

Ticari Araç Üretimi	2022	2023	Değişim 23/22
Kuzey Amerika	12.099.038	13.141.116	9%
Asya - Okyanusya	7.696.347	8.503.099	10%
Avrupa Birliği (27) + BK	1.775.249	1.935.187	9%
Diğer Avrupa	716.532	737.533	3%
Güney Amerika	824.324	849.168	3%
Afrika	306.588	360.232	17%
Toplam	23.418.078	25.526.335	9%

Otomobil ve toplam otomotiv üretimi bölgesel sıralamasında ilk sırada Asya-Okyanusya bölgesi yer alırken, ticari araç üretimi sıralamasında ilk sırada Kuzey Amerika bölgesi yer almaktadır.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Üretimi 2023

2023 yılı otomotiv üretimi sıralamasında 30 milyon 161 bin adet üretim ile ilk sırada Çin yer almaktadır. Küresel üretimin yüzde 35'ini gerçekleştiren Çin'in otomotiv üretimi bir önceki yıla göre yüzde 12 artmıştır. İkinci sırada yer alan ABD otomotiv üretimi bir önceki yıla göre yüzde 5 artarak 10 milyon 611 bin olarak gerçekleşmiş ve küresel üretim içindeki payı yüzde 12 olmuştur. Küresel üretim içinde üçüncü sırada yer alan Japonya'da ise otomotiv üretimi yüzde 15 artarak 8 milyon 997 bin adet olmuştur.

2022 yılına göre dünya üretim sıralamasında (13.sıra) yerini koruyan Türkiye'de yüzde 9 artış ile 1 milyon 468 bin adet taşıt üretilmiştir. AB ülkeleri içinde de Türkiye üretim sıralamasındaki (4.sıra) yerini korumuştur.

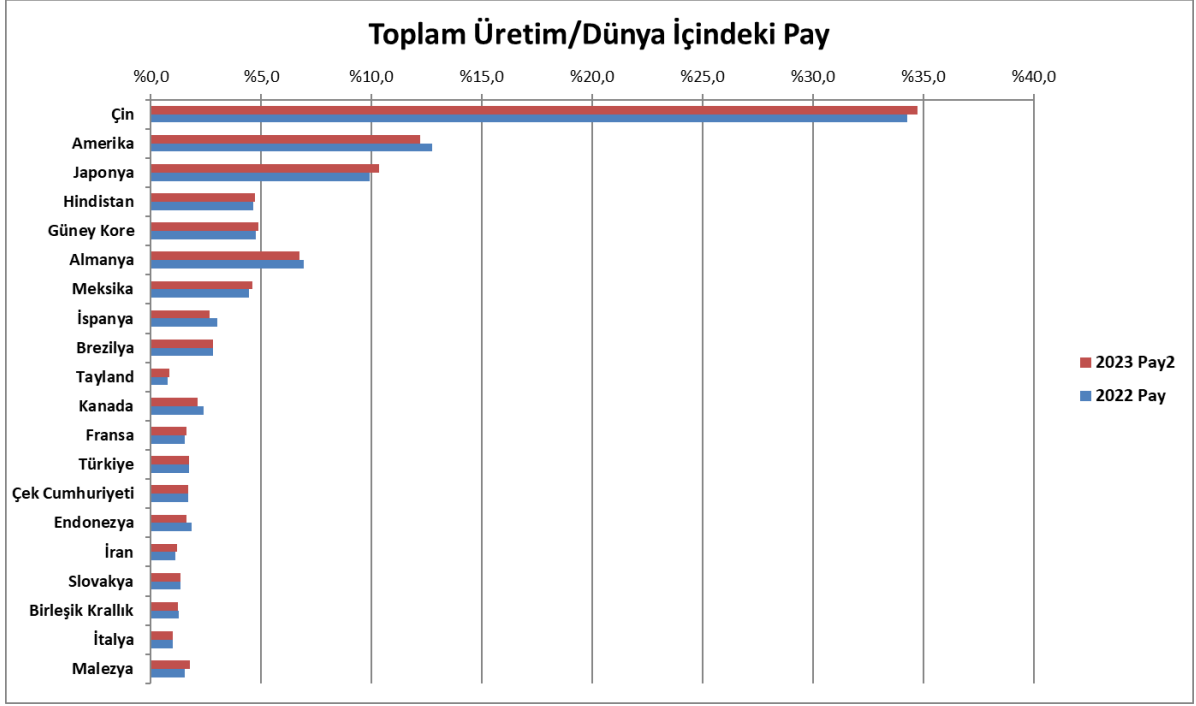
Ülkeler Bazında Dünya Otomotiv Üretimi 2023/2022

Dünya 2022	Dünya 2023	AB 2022	AB 2023	Toplam Üretim	2022	2023	Değişim 23/22
1	1			Çin	27.020.615	30.160.966	%12
2	2			Amerika	10.060.339	10.611.555	%5
3	3			Japonya	7.835.519	8.997.440	%15
4	4			Hindistan	5.456.857	5.851.507	%7
5	5			Güney Kore	3.757.049	4.243.597	%13
6	6	1	1	Almanya	3.677.820	4.109.371	%12
7	7			Meksika	3.509.072	4.002.047	%14
9	8	2	2	İspanya	2.219.462	2.451.221	%10
8	9			Brezilya	2.369.769	2.324.838	-%2
10	10			Tayland	1.883.515	1.841.663	-%2
14	11			Kanada	1.228.735	1.553.026	%26
12	12	3	3	Fransa	1.383.173	1.505.076	%9
13	13	4	4	Türkiye	1.352.648	1.468.393	%9
15	14	5	5	Çek Cumhuriyeti	1.224.456	1.404.501	%15
11	15			Endonezya	1.470.146	1.395.717	-%5
17	16			İran	1.064.215	1.188.471	%12
16	17	6	6	Slovakya	1.000.000	1.080.000	%8
18	18			Birleşik Krallık	876.614	1.025.474	%17
19	19	7	7	İtalya	796.394	880.085	%11
20	20			Malezya	702.275	774.600	%10

* 2011 itibariyle yalnızca otomobil ve hafif ticari araç verisi yayınlanmaktadır.

**2020 itibariyle yalnızca otomobil ve hafif ticari araç verisi yayınlanmaktadır.

***2020 itibariyle AB sıralamasından çıkarılmıştır.

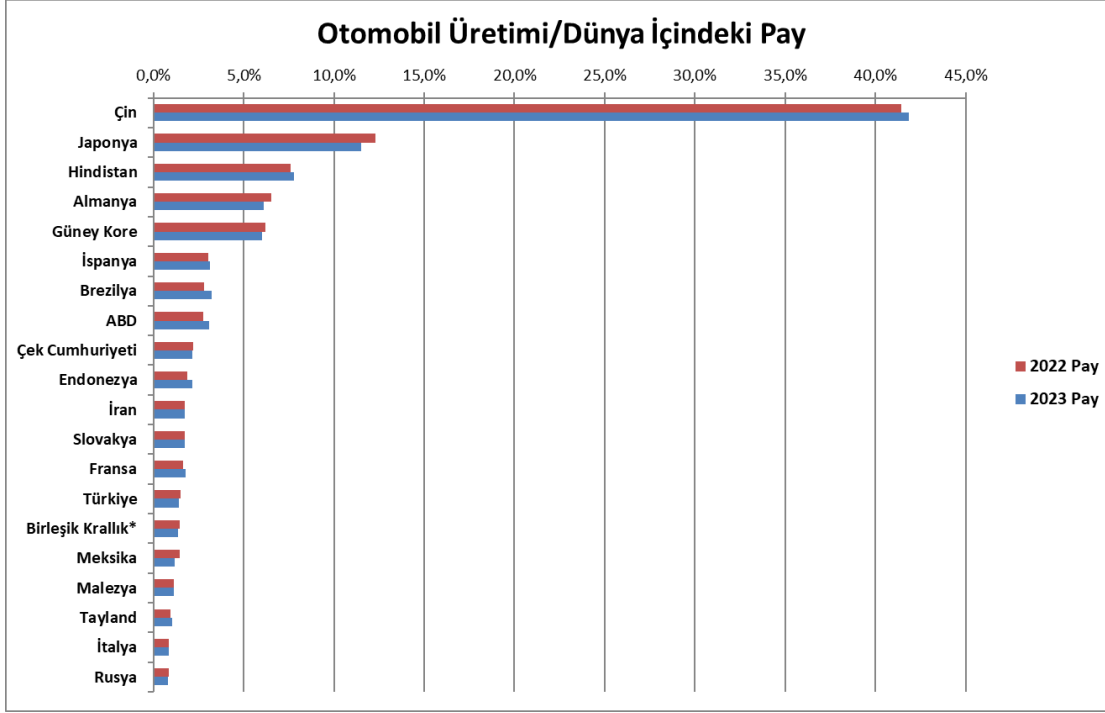

2023 yılı otomobil üretimi sıralamasında 26 milyon 123 bin adet üretim ile ilk sırada yer alan Çin'i, 7 milyon 765 bin adet otomobil üretimi ile Japonya takip etmiştir. 2022 yılına göre dünya otomobil üretim sıralamasında yerine koruyan Türkiye, otomobil üretiminde 14. sırada yer almıştır. AB ülkeleri içinde yerini koruyan Türkiye, otomobil üretiminde yüzde 17'lik artış kaydetmiştir.

Ülkeler Bazında Dünya Otomobil Üretimi 2022/2021

Dünya 2022	Dünya 2023	AB 2022	AB 2023	Otomobil Üretimi	2022	2023	Değişim 23/22
1	1			Çin	23.836.083	26.123.757	%10
2	2			Japonya	6.566.356	7.765.428	%18
3	3			Hindistan	4.439.039	4.783.628	%8
4	4	1	1	Almanya	3.480.357	4.109.371	%18
5	5			Güney Kore	3.438.355	3.908.747	%14
8	6	2	2	İspanya	1.785.432	1.907.050	%7
6	7			Brezilya	1.824.833	1.781.612	-%2
7	8			ABD	1.751.736	1.745.171	%0
9	9	3	3	Çek Cumhuriyeti	1.217.787	1.397.816	%15
10	10			Endonezya	1.214.250	1.180.355	-%3
13	11			İran	997.519	1.087.295	%9
12	12	5	4	Slovakya	1.000.000	1.080.000	%8
11	13	4	5	Fransa	1.010.466	1.026.690	%2
14	14	6	6	Türkiye	810.889	952.667	%17
15	15			Birleşik Krallık*	775.014	905.117	%17
16	16			Meksika	658.001	903.753	%37
17	17			Malezya	650.190	724.891	%11
18	18			Tayland	594.057	580.857	-%2
19	19	7	7	İtalya	473.194	541.953	%15
20	20			Rusya	448.897	526.439	%17

*2020 itibarıyla AB sıralamasından çıkarılmıştır.

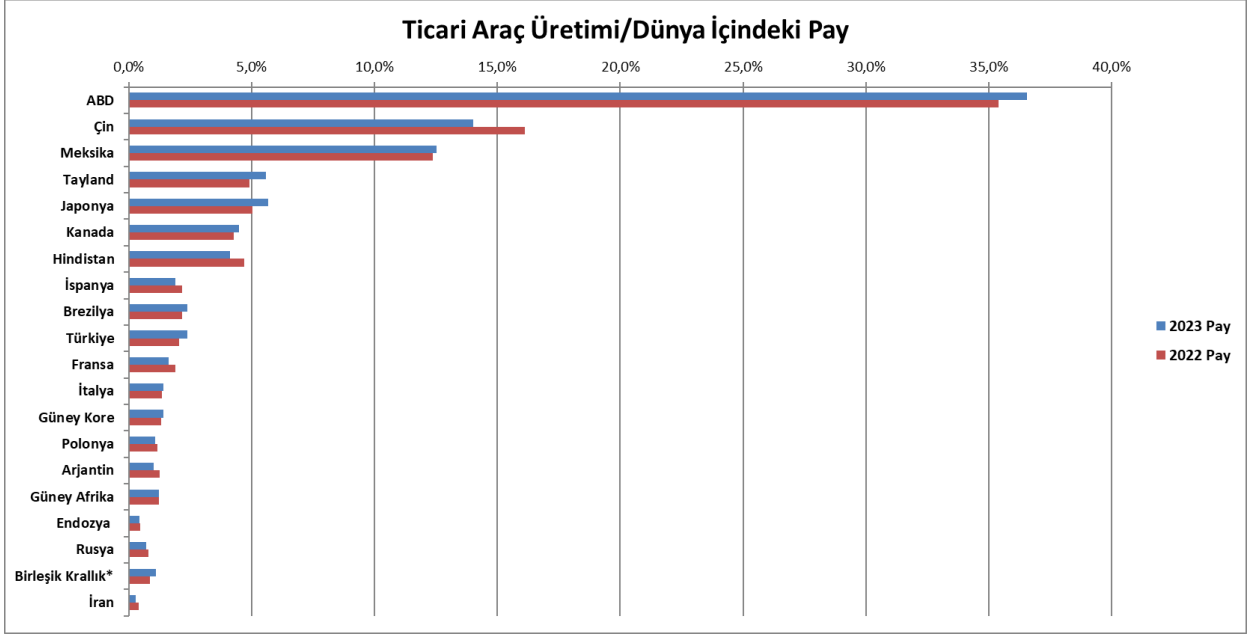
2023 yılı ticari araç üretimi sıralamasında 8 milyon 866 bin adet üretim ile ABD ilk sırada yer almaktadır. Bu ülkeyi 4 milyon 37 bin adet ticari araç üretimi gerçekleştiren Çin takip etmektedir. Türkiye 2023 yılında dünya ticari araç üretim sıralamasında bir adım gerileyerek 10. sıraya gelirken, Avrupa Birliği içerisinde de 2. sıraya gelmiştir.

Ülkeler Bazında Dünya Ticari Araç Üretimi 2023/2022

Dünya 2022	Dünya 2023	AB 2022	AB 2023	Ticari Araç Üretimi	2022	2023	Değişim 23/22
1	1			ABD	8.308.603	8.866.384	%7
2	2			Çin	3.184.532	4.037.209	%27
3	3			Meksika	2.851.071	3.098.294	%9
4	4			Tayland	1.289.458	1.260.806	-%3
5	5			Japonya	1.269.163	1.232.012	-%2
7	6			Kanada	939.364	1.176.438	%5
6	7			Hindistan	1.017.818	1.067.879	%25
10	8	2	1	İspanya	434.030	544.171	%25
8	9			Brezilya	544.936	543.226	%0
9	10	1	2	Türkiye	541.759	515.726	-%5
11	11	3	3	Fransa	372.707	478.386	%28
12	12	4	4	İtalya	323.200	338.132	%5
13	13			Güney Kore	318.694	334.850	%5
17	14	6	5	Polonya	228.740	313.582	%20
14	15			Arjantin	279.388	305.942	%37
16	16			Güney Afrika	246.466	296.357	%10
15	17			Endonezya	255.896	215.362	%18
19	18			Rusya	159.563	203.425	%27
20	19			Birleşik Krallık*	101.600	120.357	-%16
22	20			İran	66.697	101.176	%52

* 2020 itibariyle AB Sıralamasından çıkarılmıştır.

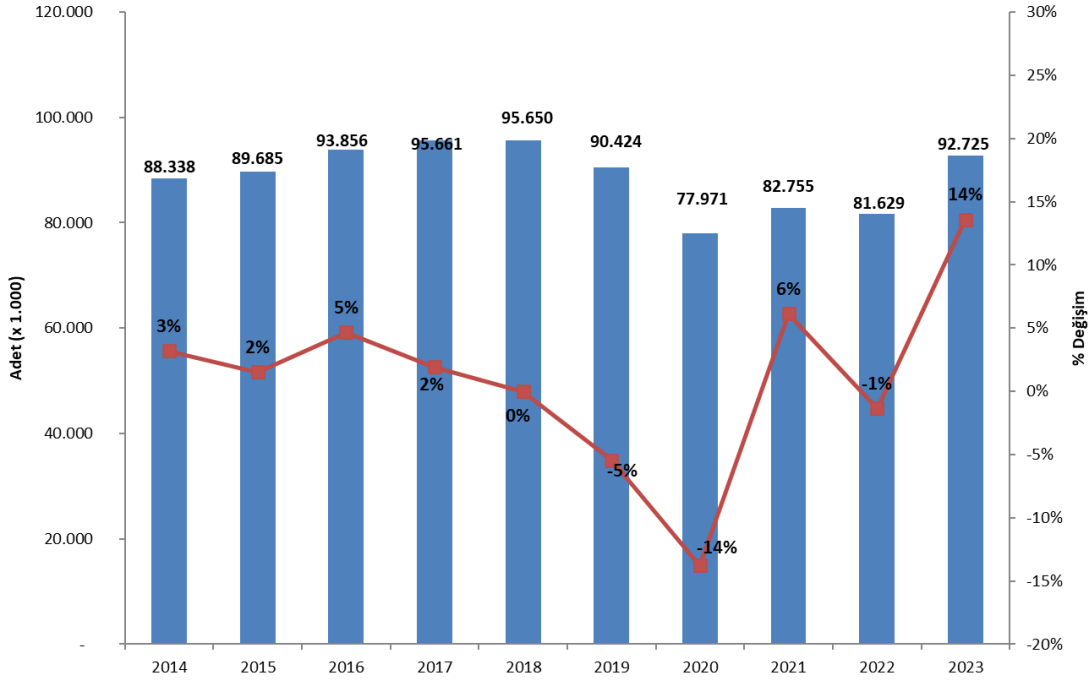
**2020 itibariyle hafif ticari araç verisi yayınlanmaktadır.

2.2. Pazar²

Küresel pazar 2023 yılında bir önceki yıla göre yüzde 14 artarak 92 milyon 725 bin adet olarak gerçekleşmiştir.

Dünya Otomotiv Pazarı 2013-2023

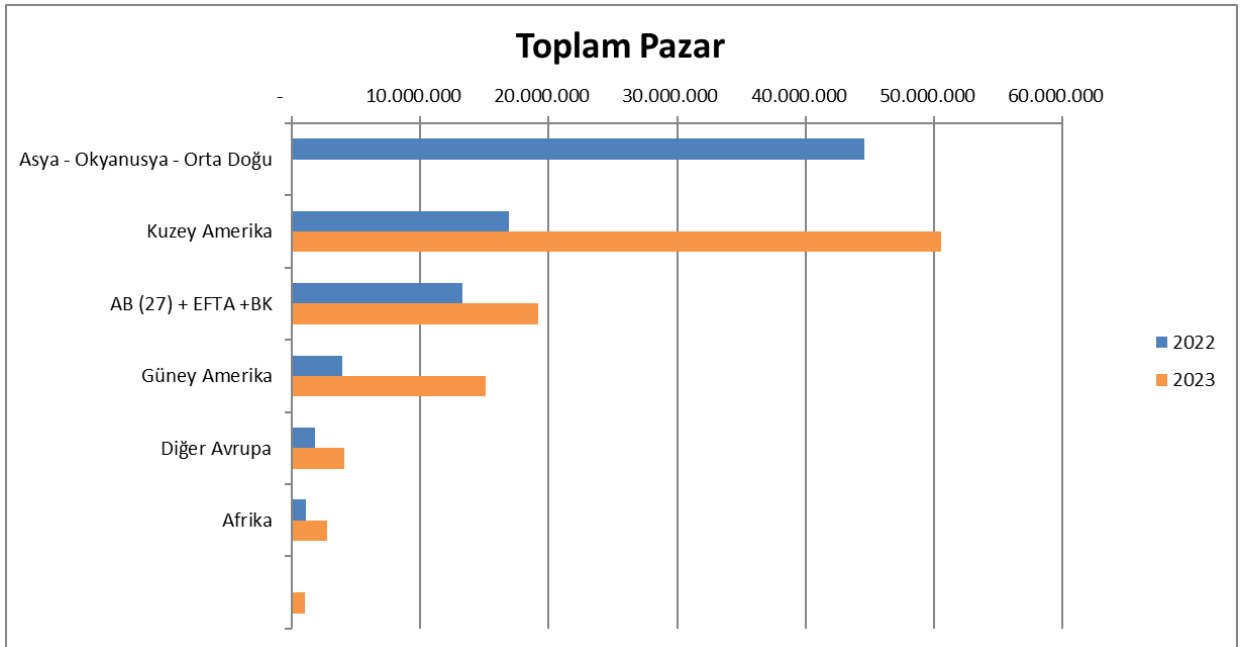
² Kaynak: OICA

2022 yılında gerçekleşen otomotiv satışlarının yüzde 54'ü Asya-Okyanusya-Orta Doğu bölgesinde yer almaktadır. Bölgede satışlar önceki yıla göre yüzde 13 artarak 50 milyon 528 bin adet düzeyinde gerçekleşmiştir.

Küresel otomotiv satışlarında 2. sırada yer alan Kuzey Amerika'da pazar yüzde 13 ve 3. sırada yer alan AB(27) + EFTA + Birleşik Krallık bölgesin de ise pazar yüzde 14 , Güney Amerika yüzde 3, Diğer Avrupa yüzde 56 artış göstermiştir. Afrika pazarında ise yüzde 4 düşüş yaşanmıştır.

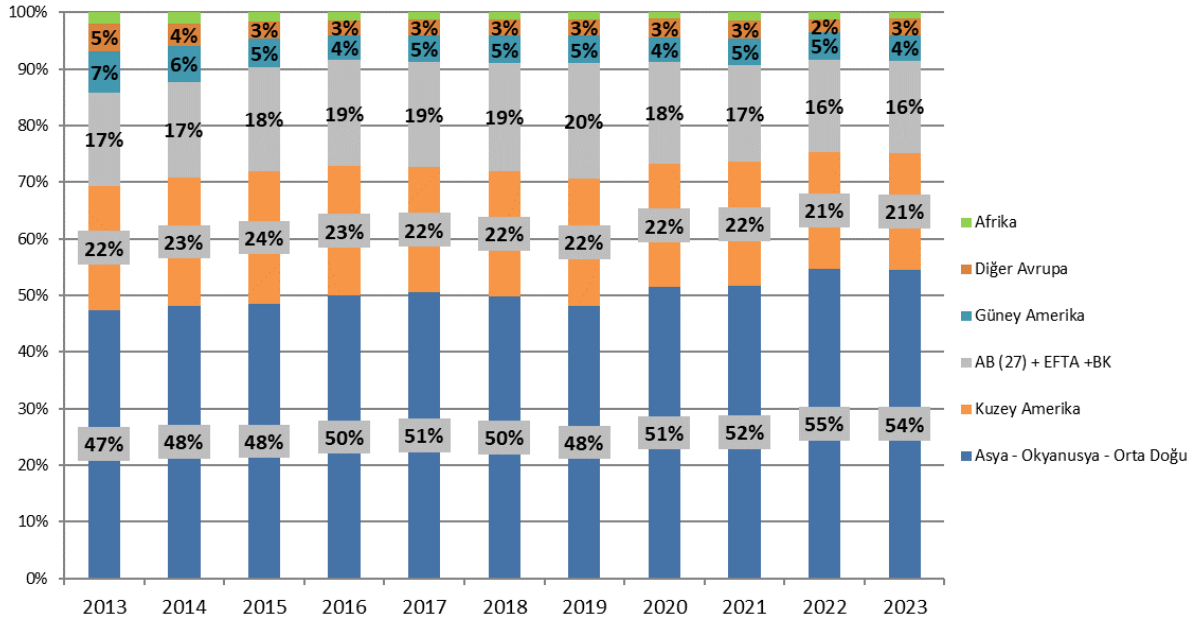
Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Pazarı 2023/2022

Toplam Otomotiv Pazarı	2022	2023	Değişim 23/22
Asya - Okyanusya - Orta Doğu	44.566.542	50.528.563	13%
Kuzey Amerika	16.927.731	19.187.705	13%
AB (27) + EFTA +BK	13.302.914	15.128.471	14%
Güney Amerika	3.960.510	4.059.591	3%
Diğer Avrupa	1.780.174	2.770.496	56%
Afrika	1.090.662	1.049.842	-4%
Toplam	81.628.533	92.724.668	14%

Son 10 yılın bölgeler bazında pazar paylarına bakıldığında; Asya-Okyanusya-Orta Doğu bölgesi payının 7 puan arttırmıştır. AB(27)+EFTA+BK bölgesi, Kuzey Amerika bölgesi ve Afrika bölgesinin payları 1 puan düşmüştür. Diğer Avrupa bölgesinin 2, Güney Amerika bölgesinin 3 puan pay kaybettiği gözlenmektedir.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Pazarı 2013-2023

Dünyada otomobil pazarı 2023 yılında bir önceki yıla göre yüzde 14 artarak 65 milyon 272 bin adet olarak gerçekleşmiştir. Bölge bazında Afrika bölgesi haricinde tüm otomobil pazarında artış gerçekleşmiştir. Türkiye'nin de içinde bulunduğu Diğer Avrupa otomobil pazarında geçen yıla göre yüzde 60 oranında artış kaydedilmiştir.

Bölgeler Bazında Dünya Otomobil Pazarı 2023/2022

Otomobil Pazarı	2022	2023	Değişim 23/22
Asya - Okyanusya - Orta Doğu	37.504.121	42.572.562	14%
AB (27) + EFTA +BK	11.296.757	12.846.069	14%
Kuzey Amerika	3.604.020	3.976.897	10%
Güney Amerika	2.946.699	2.976.315	1%
Diğer Avrupa	1.343.698	2.152.788	60%
Afrika	790.083	747.736	-5%
Toplam	57.485.378	65.272.367	14%

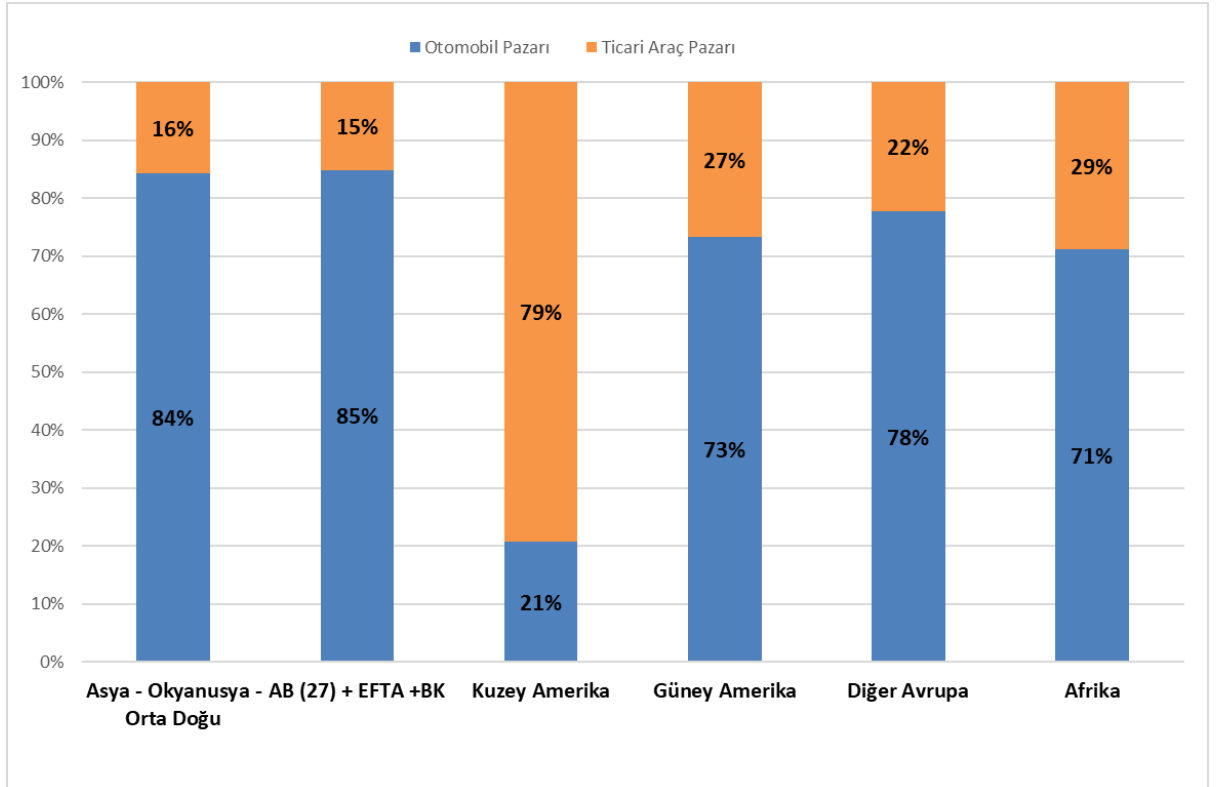
2022 yılında dünya ticari araç pazarı bir önceki yıla göre yüzde 14 artarak 27 milyon 452 bin adet olarak gerçekleşmiştir. Bölge bazında ticari araç pazarında tüm bölgelerde pazarda artış gerçekleşmiştir.

Bölgeler Bazında Dünya Ticari Araç Pazarı 2023/2022

Ticari Araç Pazarı	2022	2023	Değişim 23/22
Kuzey Amerika	13.323.711	15.210.808	14%
Asya - Okyanusya - Orta Doğu	7.062.421	7.956.001	13%
AB (27) + EFTA +BK	2.006.157	2.282.402	14%
Güney Amerika	1.013.811	1.083.276	7%
Diğer Avrupa	436.476	617.708	42%
Afrika	300.579	302.106	1%
Toplam	24.143.155	27.452.301	14%

Bölgeler bazında otomobil / ticari araç pazarı kırılımı yüzde 71-85 aralığında otomobil, yüzde 15-29 aralığında ticari araç olarak dağılım göstermektedir. Kuzey Amerika diğer bölgelerden farklı olarak yüzde 21 oranında otomobil, yüzde 79 oranında ticari araç pazarına sahiptir.

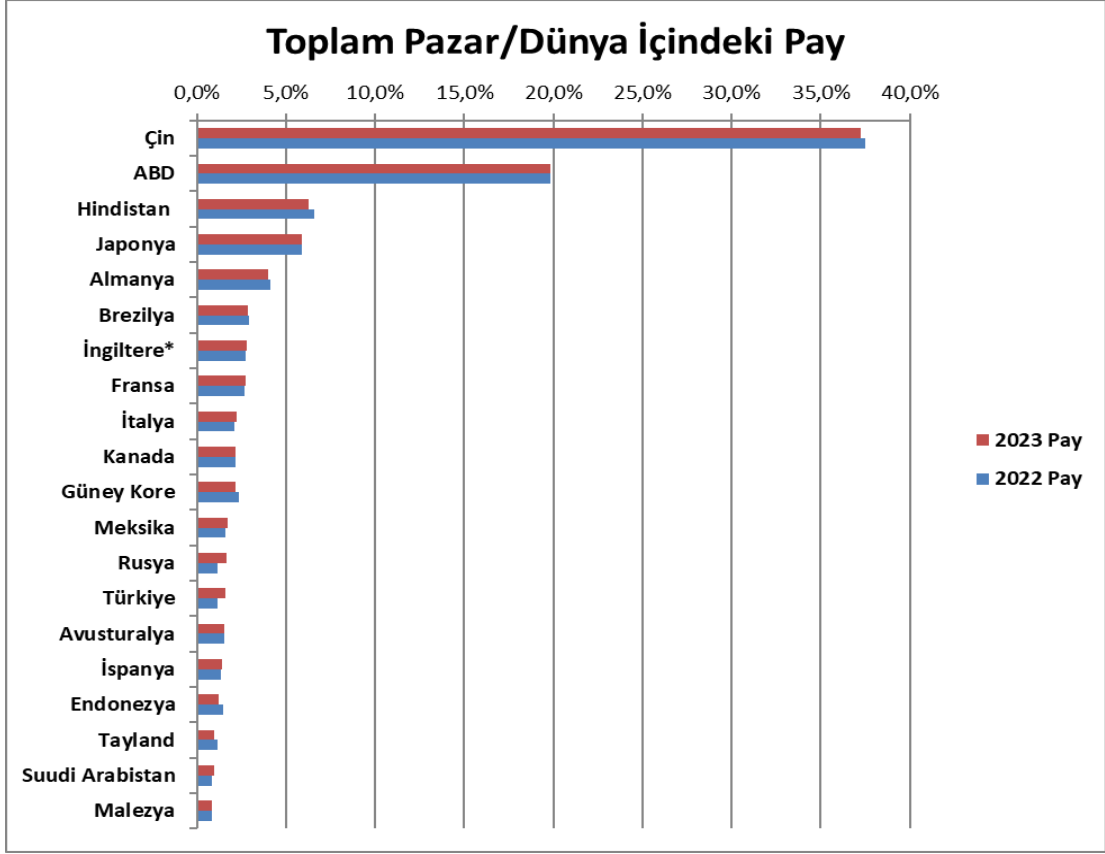
Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Pazarı 2023

2023 yılı otomotiv pazarı sıralamasında 30 milyon 93 bin adet satış ile ilk sırada Çin yer almaktadır. Küresel pazarın yüzde 37'sini oluşturan Çin otomotiv pazarı bir önceki yıla göre yüzde 12 artmıştır. İkinci sırada yer alan ABD otomotiv pazarı bir önceki yıla göre yüzde 13 artarak 16 milyon 9 bin olarak gerçekleşmiştir. Küresel pazar içinde üçüncü sırada yer alan Hindistan pazarı da yüzde 14 artmıştır. 2022 yılı dünya otomotiv pazarı sıralamasında Türkiye 14. sırada yer almış, Avrupa Birliği içerisinde ise 4. sırada yer almıştır.

Ülkeler Bazında Dünya Otomotiv Pazarı 2023/2022

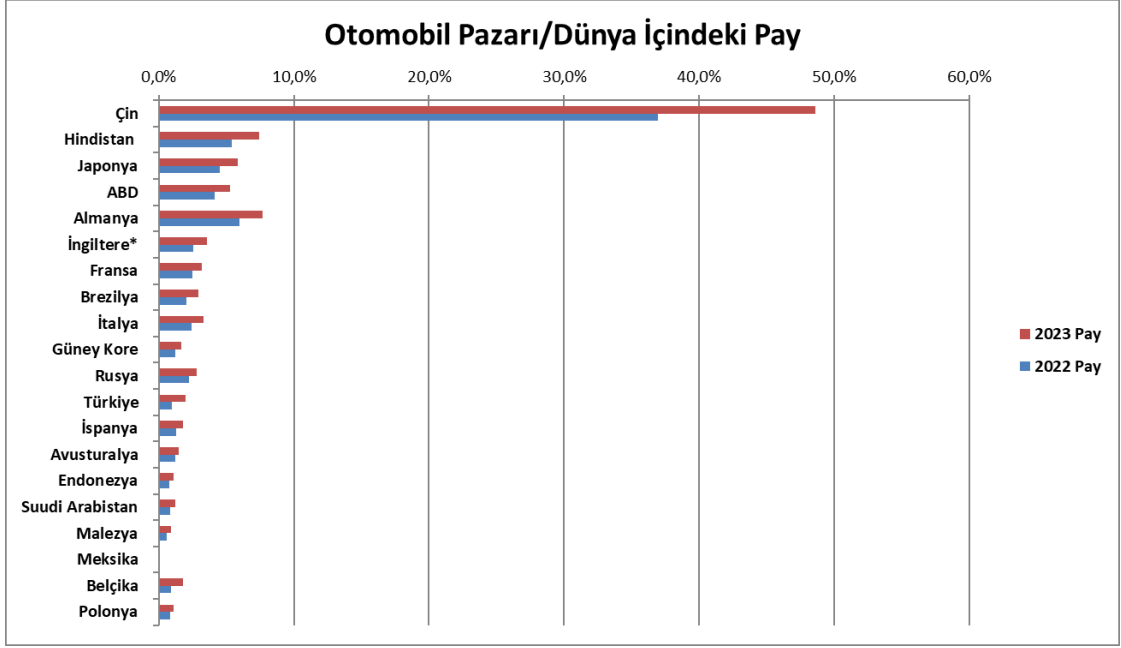
Dünya 2022	Dünya 2023	AB 2022	AB 2023	Toplam Pazar	2022	2023	Değişim 23/22
1	1			Çin	26.863.745	30.093.698	%12,0
2	2			ABD	14.230.324	16.009.268	%12,5
3	3			Hindistan	4.725.472	5.079.985	%13,8
4	4			Japonya	4.201.320	4.779.086	%8,1
5	5	1	1	Almanya	2.963.748	3.204.298	%7,5
6	6			Brezilya	2.104.461	2.308.689	%14,5
7	7			İngiltere*	1.943.572	2.263.666	%9,7
8	8	2	2	Fransa	1.929.554	2.209.102	%16,5
11	9	3	3	İtalya	1.505.978	1.794.655	%19,2
10	10			Kanada	1.562.965	1.764.516	-%8,7
9	11			Güney Kore	1.683.657	1.749.729	%3,9
12	12			Meksika	1.134.442	1.413.921	%12,9
18	13			Rusya	808.604	1.317.438	%12,5
16	14	5	4	Türkiye	827.163	1.288.678	%24,6
13	15			Avusturya	1.081.429	1.216.780	%62,9
15	16	4	5	İspanya	958.813	1.127.868	%17,6
14	17			Endonezya	1.048.040	1.005.802	-%4,0
17	18			Tayland	849.388	775.780	%55,8
19	19			Suudi Arabistan	616.491	758.791	%23,1
20	20			Malezya	607.000	663.000	%9,2

2023 yılı otomobil pazarı sıralamasında 26 milyon 62 bin adetlik pazar ile ilk sırada yer alan Çin'i, 4 milyon 101 bin adet ile Hindistan takip etmektedir. 2022 yılında dünya otomobil pazarı sıralamasında 15. sırada yer alan Türkiye 2023 yılında 3 sıra yükselerek 12.sıraya gelmiştir. Avrupa Birliği içerisinde ise 4. sırada yer almıştır.

Ülkeler Bazında Dünya Otomobil Pazarı 2023/2022

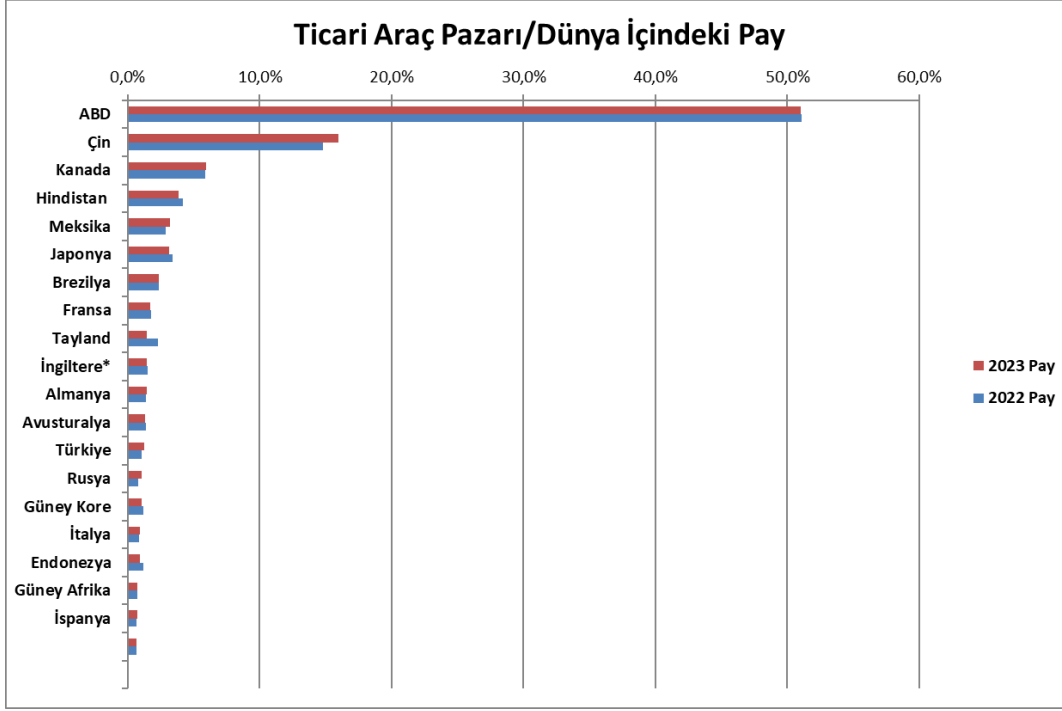
Dünya 2022	Dünya 2023	AB 2022	AB 2023	Otomobil Pazarı	2022	2023	Değişim 23/22
1	1			Çin	23.563.287	26.062.824	%10,6
2	2			Hindistan	3.792.356	4.101.600	%15,8
3	3			Japonya	3.448.297	3.992.727	%9,0
4	4			ABD	2.858.575	3.116.647	%7,3
5	5	1	1	Almanya	2.651.357	2.844.609	%8,2
6	6			İngiltere*	1.614.063	1.903.054	%17,9
8	7	2	2	Fransa	1.532.035	1.774.723	%9,2
7	8			Brezilya	1.576.666	1.721.400	%18,9
10	9	3	3	İtalya	1.316.919	1.565.331	%15,8
9	10			Güney Kore	1.420.486	1.489.363	%14,5
14	11			Rusya	629.923	1.049.917	%4,8
15	12	5	4	Türkiye	592.660	967.341	%66,7
11	13	4	5	İspanya	813.374	949.359	%16,7
13	14			Avusturalya	777.688	890.823	-%0,5
12	15			Endonezya	783.563	779.326	%22,8
17	16			Suudi Arabistan	519.485	645.723	%24,3
16	17			Malezya	544.838	604.000	%30,1
18	18			Meksika	486.962	598.091	%13,2
21	19	7	6	Belçika	366.333	476.674	%63,2
19	20	6	7	Polonya	419.749	475.032	%10,9

2023 yılı ticari araç pazarı sıralamasında 12 milyon 892 bin adetlik pazar ile ilk sırada yer alan ABD'yi, 4 milyon 30 bin adet ile Çin takip etmektedir. 2022 yılında dünya ticari araç pazarı sıralamasında 15. sırada yer alan Türkiye 2 sıra yükselerek 13. sırada yer almış, Avrupa Birliği içerisinde ise 3. sırada yer almıştır.

Ülkeler Bazında Dünya Ticari Araç Pazarı 2022/2021

Dünya 2022	Dünya 2023	AB 2022	AB 2023	Ticari Araç Pazarı	2022	2023	Değişim 23/22
1	1			ABD	11.371.749	12.892.621	%13,4
2	2			Çin	3.300.458	4.030.874	%22,1
3	3			Kanada	1.304.482	1.502.357	%15,2
4	4			Hindistan	933.116	978.385	%26,0
6	5			Meksika	647.480	815.830	%4,9
5	6			Japonya	753.023	786.359	-%27,0
7	7			Brezilya	527.795	587.289	%9,3
9	8	1	1	Fransa	397.519	434.379	%4,4
8	9			Tayland	506.039	369.279	%11,3
10	10			İngiltere*	329.509	360.612	%15,1
11	11	2	2	Almanya	312.391	359.689	%9,4
12	12			Avustralya	303.741	325.957	%49,7
15	13	3	3	Türkiye	234.503	321.337	%7,3
17	14			Rusya	178.681	267.521	-%14,4
14	15			Güney Kore	263.171	260.366	-%1,1
16	16	4	4	İtalya	189.059	229.324	%21,3
13	17			Endonezya	264.477	226.476	%12,1
18	18			Güney Afrika	165.866	184.399	%37,0
20	19	5	5	İspanya	145.439	178.509	%11,2
19	20			Arjantin	146.732	164.445	%22,7

2. Türkiye’de Otomotiv Sanayii

2023 yılı Ocak-Aralık döneminde toplam üretim **yüzde 9**, otomobil üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre **yüzde 18** arttı. Bu dönemde, toplam üretim 1 milyon 468 bin 393 adet, otomobil üretimi ise 952 bin 667 adet düzeyinde gerçekleşti.

2023 yılı Ocak-Aralık döneminde toplam pazar geçen yılın aynı dönemine göre **yüzde 55** artarak 1 milyon 283 bin 952 adet düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde otomobil pazarı ise **yüzde 63** oranında arttı ve 967 bin 341 adet olarak gerçekleşti.

Ticari araç grubunda, 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde üretim **yüzde 5**, hafif ticari araç grubunda **yüzde 7** azalırken, ağır ticari araç grubunda **yüzde 16** arttı. Ocak-Aralık dönemine göre ticari araç pazarı **yüzde 35**, ağır ticari araç pazarı **yüzde 17** ve hafif ticari araç pazarı **yüzde 39** arttı.

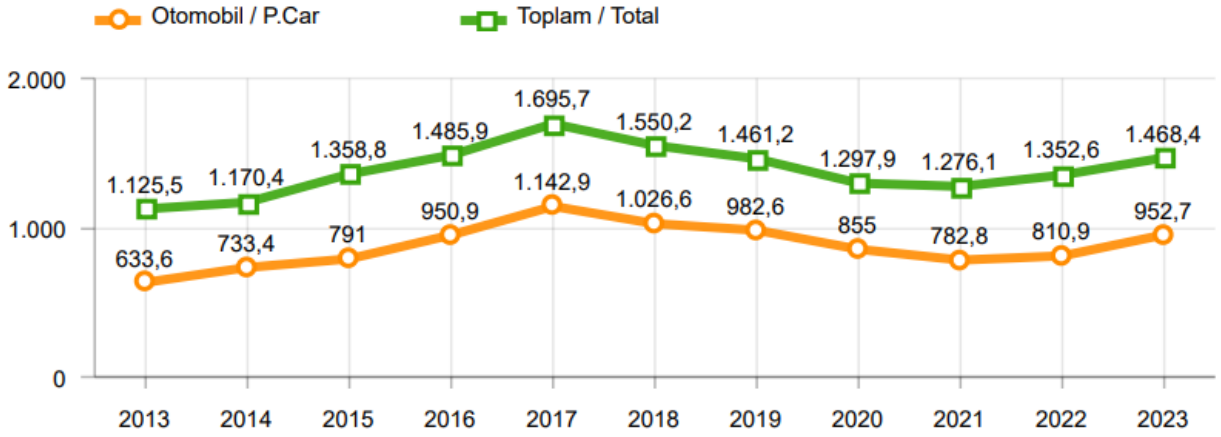
2023 yılı Ocak-Aralık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre, toplam otomotiv ihracatı adet bazında **yüzde 5** oranında, otomobil ihracatı ise **yüzde 16** oranında arttı. Bu dönemde, toplam otomotiv ihracatı 1 milyon 18 bin 247 adet, otomobil ihracatı ise 663 bin 90 adet düzeyinde gerçekleşti.

2023 yılı Ocak-Aralık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre, toplam otomotiv ihracatı Dolar bazında **yüzde 13**, Euro bazında geçen yılın aynı dönemine göre **yüzde 10** arttı. Bu dönemde toplam otomotiv ihracatı 35,7 Milyar \$ olarak gerçekleşirken, otomobil ihracatı **yüzde 21** artarak 10,9 Milyar \$ seviyesinde gerçekleşti. Euro bazında otomobil ihracatı ise **yüzde 17** artarak 10,1 Milyar € seviyesinde gerçekleşti.

2.1. Üretim

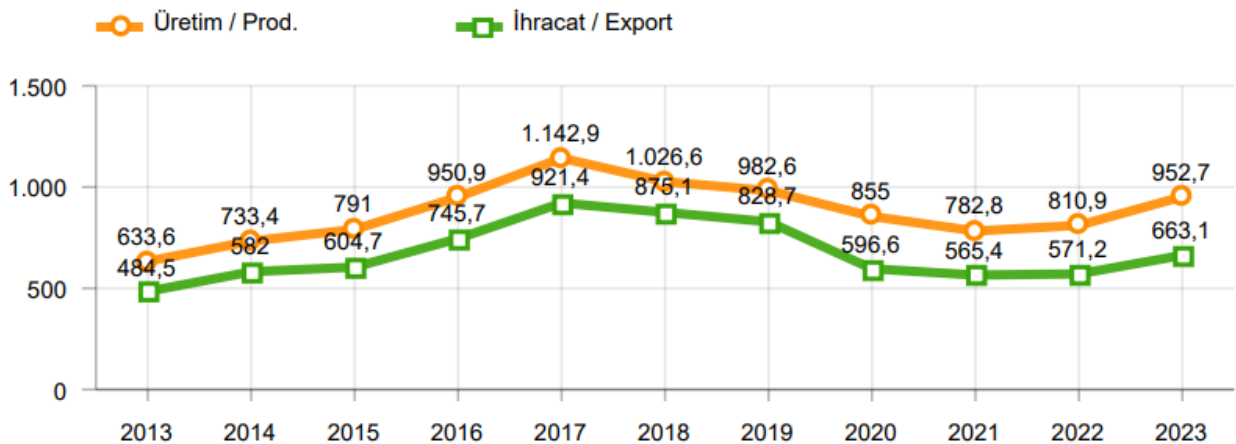
- 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde, önceki yılın aynı dönemine göre **yüzde 9** oranında artarak toplam 1 milyon 468 bin 393 adet taşıt aracı üretildi.

2013-2023 Toplam ve Otomobil Üretim Gelişimi (Ocak-Aralık) (x1000)

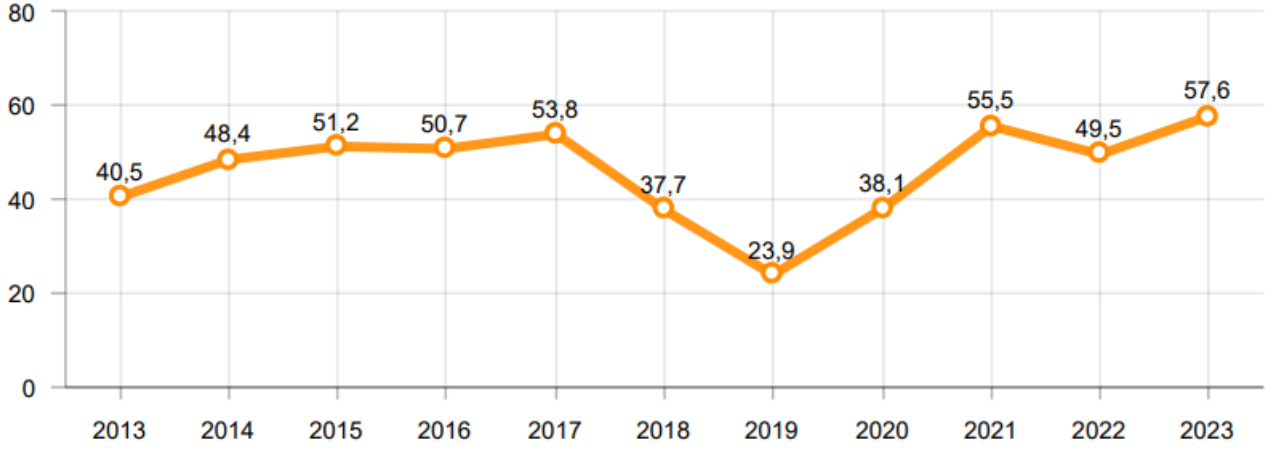
- 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde traktör üretimi ile birlikte toplam üretim 1 milyon 525 bin 963 adet olarak gerçekleşti.
- 2022 yılına göre, yük ve yolcu taşıyan ticari araçlar üretimi, 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde **yüzde 5** seviyesinde azalırken, ürün grubu bazında üretim:
 - Otobüste **yüzde 30**
 - Midibüste **yüzde 40**
 - Kamyonda **yüzde 12**
 - Minibüste **yüzde 9** oranlarında artarken,
 - Kamyonette **yüzde 9** seviyesinde azaldı.
- 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde otomobil üretimi, 2022 yılına göre **yüzde 18** artarak 952 bin 667 adet düzeyinde gerçekleşti.

2013-2023 Otomobil Üretim ve İhracat Gelişimi (Ocak-Aralık) (x1000)

- 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde traktör üretimi **yüzde 16** oranında artarak 57 bin 570 adet oldu.

2013-2023 Traktör Üretim Gelişimi (Ocak-Aralık) (x1000)

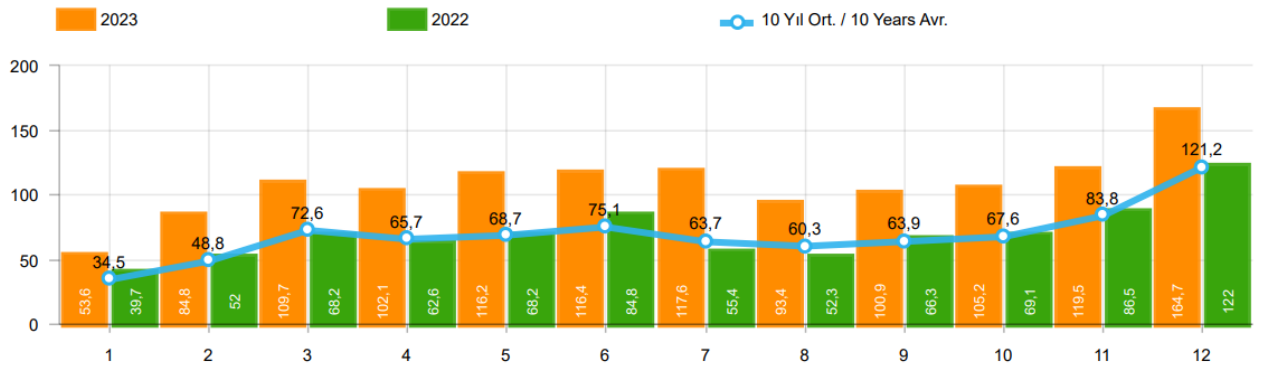

Ocak-Aralık döneminde kapasite kullanım oranları, hafif araçlarda (otomobil + hafif ticari araçlar) **yüzde 74**, kamyon grubunda **yüzde 91**, otobüs-midibüs grubunda **yüzde 54** ve traktörde **yüzde 75** olarak gerçekleşti. Ocak-Aralık döneminde Otomotiv Sanayiinin toplam kapasite kullanım oranı **yüzde 74** oldu.

2.2. Pazar

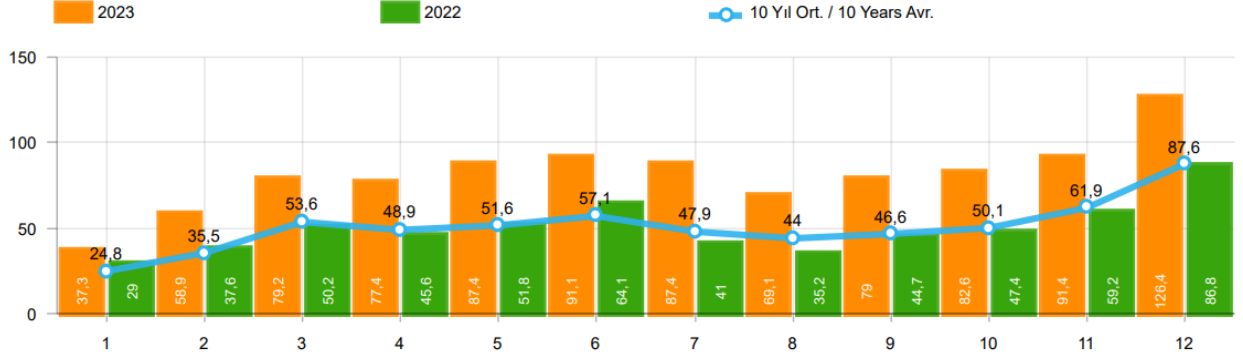
2023 yılı Ocak-Aralık döneminde toplam satışlar 2022 yılı aynı dönemine **yüzde 55** oranında artarak 1 milyon 283 bin 952 adet seviyesinde gerçekleşti.

10 Yıllık Ortalama ve 2023/2022 Toplam Satışlar (Ocak-Aralık) (x1000)

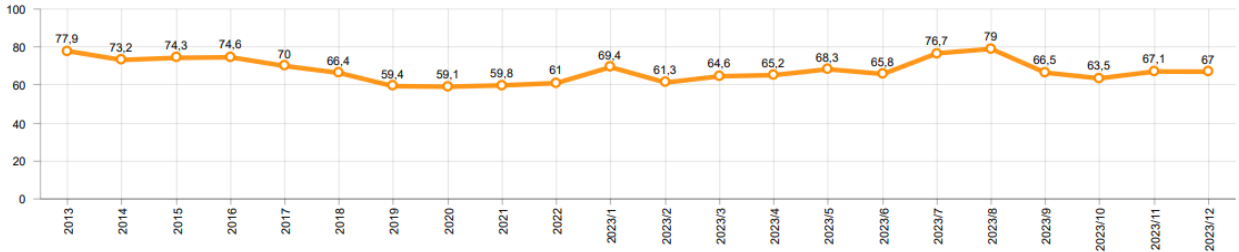
- 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde otomobil satışları, 2022 yılı aynı dönemine göre **yüzde 63** oranında arttı ve 967 bin 341 adet oldu.

10 Yıllık Ortalama ve 2023/2022 Otomobil Satışları (Ocak-Aralık) (x1000)

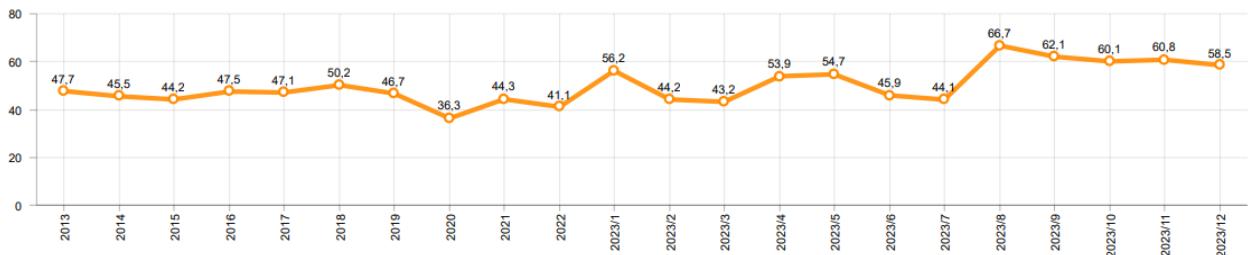
- 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde otomobil pazarında ithalatın payı **yüzde 68** olarak gerçekleşti.
- 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre toplam otomobil satışları **yüzde 63**, ithal otomobil satışları **yüzde 81** ve yerli otomobil satışları **yüzde 35** oranlarında arttı.

Otomobil Pazarında İthalatın Pazar Payı (%)

- 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde **hafif ticari araç (minibüs + kamyonet)** pazarında ithalatın payı **yüzde 54** olarak gerçekleşti.
- 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde geçen yılın aynı dönemine göre toplam hafif ticari araç satışları **yüzde 39**, yerli hafif ticari araç **yüzde 9** ve ithal hafif ticari araç satışları **yüzde 82** oranında arttı.

Hafif Ticari Araç Pazarında İthalatın Pazar Payı (%)

- 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde; bir önceki yılın aynı dönemine göre **ağır ticari araç pazarı yüzde 17** artarak 51 bin 317 adet, **kamyon pazarı yüzde 17** artarak 46 bin 731 adet, **otobüs pazarı yüzde 7** oranında artarak bin 960 adet düzeyinde ve **midibüs pazarı yüzde 24** oranında artarak 2 bin 766 adet düzeyinde gerçekleşti.
- Son 10 yıllık ortalamalara göre 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde toplam pazar **yüzde 55**, otomobil pazarı **yüzde 59**, hafif ticari araç pazarı **yüzde 45** ve ağır ticari araç pazarı **yüzde 52** seviyesinde arttı.

Pazar	10 Yıllık Ortalama (x1000)	2023 (x1000)	Değişim %
Toplam	826,0	1.283,9	55,4
Otomobil	609,5	967,3	58,7
HTA	182,7	265,3	45,2
ATA	33,8	51,3	51,8

Not: Yapılan kapsamlı veri analizi çerçevesinde, veri tabanımızdaki son 10 yıllık Ağır Ticari Araç Pazarı verileri Aralık2018 itibariyle revize edilmiştir.

2.2. Dış Ticaret

- 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde 663 bin 90 adedi otomobil olmak üzere, toplam üretimin yüzde 69'unu oluşturan 1 milyon 18 bin 247 adet taşıt ihrac edildi. 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde gerçekleşen taşıt aracı ihracatı, 2022 yılı aynı dönemine göre **yüzde 5** arttı.
- Bu dönemde otomobil ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre **yüzde 16** artarken, ticari araç ihracatı ise **yüzde 11** oranında azaldı. Traktör ihracatı ise 2022 yılına göre **yüzde 8** azalarak 16 bin 752 adet olarak gerçekleşti.

Taşıt Araçları İhracatı (Adet)

SEKTÖR / SECTOR	2021	2022	1/12-2022	1/12-2023	2023/2022 %
OTOMOBİL / Pass.Car	565.370	571.218	571.218	663.090	16,1
OTOMOBİL TOPLAM / Pass. Car Total	565.370	571.218	571.218	663.090	16,1
KAMYON / Truck	17.293	20.123	20.123	21.566	7,2
KAMYONET / Pick Up	310.874	335.148	335.148	291.052	-13,2
OTOBÜS / Bus	4.750	6.579	6.579	9.447	43,6
MINIBÜS / Minibus	37.741	36.016	36.016	31.421	-12,8
MİDİBÜS / Midibus	987	1.040	1.040	1.671	60,7
TİCARİ ARAÇLAR TOPLAM / Commercial Vehicle Total	371.645	398.906	398.906	355.157	-11,0
TAŞIT ARAÇLARI TOPLAM / Motor Vehicles Total	937.015	970.124	970.124	1.018.247	5,0
TRAKTÖR / F.Tractor	17.038	18.154	18.154	16.752	-7,7
TRAKTÖR TOPLAM / F.Tractor Total	17.038	18.154	18.154	16.752	-7,7
GENEL TOPLAM / GRAND TOTAL	954.053	988.278	988.278	1.034.999	4,7

- Uludağ İhracatçı Birlikleri (UİB) verilerine göre, 2023 yılı Ocak-Aralık döneminde toplam otomotiv ihracatı, 2022 yılına göre **yüzde 13** oranında artarak 35,7 milyar \$ oldu. Euro bazında ise **yüzde 10** artarak 33,01 milyar € olarak gerçekleşti.
- Bu dönemde, dolar bazında ana sanayi ihracatı **yüzde 16** oranında, tedarik sanayi ihracatı da **yüzde 10** oranında arttı.

Otomotiv Ana ve Tedarik Sanayi İhracatı (ABD \$)

Sektör / Sector	2021	2022	OCAK - ARALIK / January - December 2022	OCAK - ARALIK / January - December 2023	2023 / 2022 %
Toplam Yan Sanayi / Total Component Industry	11.824.049.653,01	12.826.712.028,21	12.826.712.028,21	14.085.757.341,4	9,8
İç ve Dış Lastik / Tyres	1.630.367.018,49	1.766.728.479,75	1.766.728.479,75	1.724.883.653,44	-2,4
Emniyet Camı / Safety Glasses	203.192.140,55	234.400.901,69	234.400.901,69	263.108.396,94	12,2
Motor / Engine	296.695.616,13	233.029.231,53	233.029.231,53	253.590.231,89	8,8
Akümülatör / Batteries	509.199.445,03	547.705.920,77	547.705.920,77	482.673.727,33	-11,9
Diğer Aksam ve Parça / Spare Parts&Components	9.184.595.432,81	10.044.847.494,47	10.044.847.494,47	11.361.501.331,8	13,1
Toplam Ana Sanayi / Total Vehicle Industry	18.048.636.689,96	18.672.498.545,28	18.672.498.545,28	21.611.804.375,57	15,7
Otobüs / Bus	1.014.817.251,08	1.199.777.172,44	1.199.777.172,44	1.786.354.748,27	48,9
Midibüs-Minibüs / Midibus-Minibus	193.913.261,22	162.966.486,11	162.966.486,11	343.838.660,91	111,0
Otomobil / P.Cars	9.272.072.907,39	9.069.545.936,14	9.069.545.936,14	10.934.400.136,75	20,6
Kamyon-Kamyonet / Truck-Pick Up&Van	5.420.090.951,32	5.633.409.584,55	5.633.409.584,55	5.647.667.250,84	0,3
Römork ve Yan Römork / Trailer-Semi Trailer	609.758.049,6	762.960.672,12	762.960.672,12	778.263.797,44	2,0
Çekici / Tractor	1.018.262.590,07	1.266.205.170,15	1.266.205.170,15	1.527.261.816,27	20,6
Tarım Traktörü / Farm Tractor	519.721.679,28	577.633.523,77	577.633.523,77	594.017.965,09	2,8
Toplam / Total	29.872.686.342,97	31.499.210.573,49	31.499.210.573,49	35.697.561.716,97	13,3

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri. UİB tarafından OSD için özel olarak analiz edilen Otomotiv İhracatı kapsamında; UİB Türkiye Genel Otomotiv Endüstrisi sınıflandırmasına kıyasla "Römork ve Yarı Römork", "Tarım Traktörü" verileri dahil edilmekte; "Kullanılmış Araçlar", "İki Tekerlekli Taşıtlar", "Demiryolu Taşıtları" hariç tutulmaktadır.

- Türkiye İhracatçıları Meclisi verilerine göre, toplam otomotiv sanayi ihracatı, 2023 yılında yüzde 16 pay ile sektörel ihracat sıralamasında birinci sırada yer aldı.

SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI -1.000 \$								
SEKTÖRLER	1 - 31 ARALIK				1 OCAK - 31 ARALIK			
	2022	2023	Değişim ('23/'22)	Pay(23) (%)	2022	2023	Değişim ('23/'22)	Pay(23) (%)
Otomotiv Endüstrisi	3.141.285	3.176.275	1,1	16,1	30.975.690	35.004.230	13,0	15,8
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2.701.956	2.712.351	0,4	13,8	33.499.300	30.572.012	-8,7	13,8
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.703.955	1.454.727	-14,6	7,4	21.193.566	19.253.722	-9,2	8,7
Elektrik ve Elektronik	1.472.990	1.442.065	-2,1	7,3	15.165.962	16.227.067	7,0	7,3
Çelik	1.327.666	1.355.230	2,1	6,9	21.025.370	14.877.836	-29,2	6,7
Demir ve Demir Dışı Metaller	1.095.772	955.374	-12,8	4,8	14.380.044	12.475.762	-13,2	5,6
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.122.201	1.140.968	1,7	5,8	11.460.718	12.378.672	8,0	5,6
Makine ve Aksamları	1.024.921	992.646	-3,1	5,0	10.361.489	11.337.756	9,4	5,1
Tekstil ve Hammaddeleri	797.036	764.347	-4,1	3,9	10.350.094	9.558.447	-7,6	4,3
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	755.251	676.003	-10,5	3,4	8.435.035	7.983.785	-5,3	3,6
GENEL İHRACAT TOPLAM	20.069.925	19.722.247	-1,7	100,0	226.362.127	221.731.180	-2,0	100,0

Kaynak: TİM – Sektörel ihracat sıralaması ilk 10 sektör

TÜİK Verilerine Göre Dış Ticaret Dengesi³:

- 2023 yılında Türkiye toplam ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0,6 artarken, ithalatı yüzde 0,5 azaldı. Bu dönemde dış ticaret açığı 109,5 Milyar \$ seviyesinden 105,9 Milyar \$ seviyesine geriledi.
- GTİP 87 kapsamında belirlenen otomotiv dış ticaret verilerine göre ihracat geçen seneye göre yüzde 15 artarken, ithalat ise yüzde 82,5 oranında arttı. Otomotiv dış ticaret fazlası 2023 yılında 2022 yılına göre **dış ticaret fazlası yüzde 115,6 oranında azalarak 1,4 Milyar \$** seviyesinde gerçekleşti.
- 2023 yılında otomobil ihracatı yüzde 23,6 , ithalatı yüzde 128 arttı. Otomobil dış ticaret fazlası 2023 yılında 2022 yılına göre **yüzde 585,1 azalarak 6,6 Milyar \$** seviyesine geriledi.

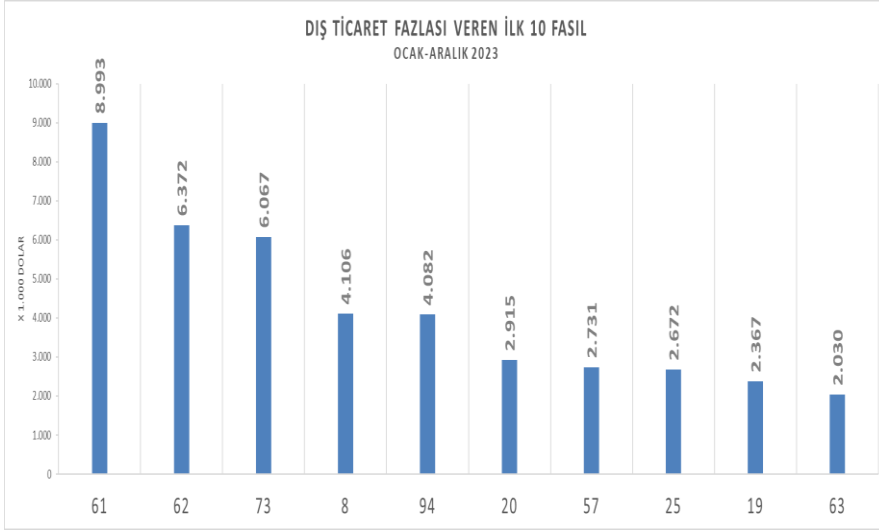
Dış Ticareti Verileri (1.000.000 \$)												
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Değişim 23/22 (%)
Türkiye Toplam İthalatı	260.823	251.142	213.619	202.189	238.715	231.152	210.345	219.510	271.426	363.710	361.774	-0,5
Türkiye Toplam İhracatı	161.481	166.505	150.982	149.247	164.495	177.169	180.833	169.669	225.214	254.171	255.777	0,6
Türkiye Toplam Dış Ticaret Açığı	-99.342	-84.638	-62.637	-52.942	-74.221	-53.984	-29.512	-49.840	-46.211	-109.539	-105.997	-3,2
Otomotiv İthalatı	17.765	16.656	18.320	18.416	17.914	14.386	10.008	15.292	15.596	17.678	32.260	82,5
Otomotiv İhracatı	17.597	18.788	18.127	20.426	24.599	27.511	26.901	22.098	25.022	26.801	30.837	15,1
Otomotiv Dış Ticaret Açığı/Fazlası	-167	2.133	-193	2.009	6.685	13.125	16.893	6.807	9.427	9.123	-1.423	-115,6
Otomotiv İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	0,99	1,13	0,99	1,11	1,37	1,91	2,69	1,45	1,60	1,52	0,96	-36,9
Otomotiv İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı (%)	6,8	6,5	8,6	9,1	7,5	6,2	4,8	7,0	5,7	4,9	8,9	83,5
Otomotiv İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı (%)	10,9	11,5	12,0	13,7	15,0	15,5	14,9	13,0	11,1	10,5	12,1	14,3
Otomobil İthalatı	9.715	8.258	9.627	10.189	8.795	6.162	3.535	7.927	6.728	7.977	18.188	128,0
Otomobil İhracatı	7.012	7.459	7.054	8.483	11.950	12.606	12.095	9.636	9.563	9.345	11.549	23,6
Otomobil Dış Ticaret Açığı/Fazlası	-2.703	-799	-2.573	-1.706	3.155	6.445	8.560	1.709	2.835	1.369	-6.639	-585,1
Otomobil İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	0,72	0,90	0,73	0,83	1,36	2,05	3,42	1,22	1,42	1,17	0,63	-45,8
Otomobil İthalatının Otomotiv İçindeki Payı (%)	54,7	49,6	52,5	55,3	49,1	42,8	35,3	51,8	43,1	45,1	56,4	25,0
Otomobil İhracatının Otomotiv İçindeki Payı (%)	39,8	39,7	38,9	41,5	48,6	45,8	45,0	43,6	38,2	34,9	37,5	7,4

³ Kaynak: Ticaret Bakanlığı ; Dış Ticaret ve Başlıca Ekonomik Göstergeler (2020 Yıllık)

Otomotiv dış ticaret verileri; TÜİK - GTİP 87.00 kapsamında yer alan; motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları; bunların aksam, parça ve aksesuar (GTS)
Otomobil dış ticaret verileri, TÜİK – GTİP 87.03 kapsamında yer alan binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil) (GTS)

Fasillara Göre Dış Ticaret Dengesi⁴:

- 2023 yılı GTİP bazında dış ticaret dengesi verileri içerisinde; dış ticaret fazlası yaratan ilk 10 fasıl analizine bakıldığında, 87 GTİP’li “Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı” dış ticaretinin dış ticaret fazlası yaratan fasıllar arasında yer almadığı görülmektedir.
- Türkiye toplam dış ticaretinde dış ticaret fazlası yaratan ilk 10 fasıl, dış ticaret fazlası yaratan toplam fasıllar içerisinde yüzde 70 paya sahiptir.

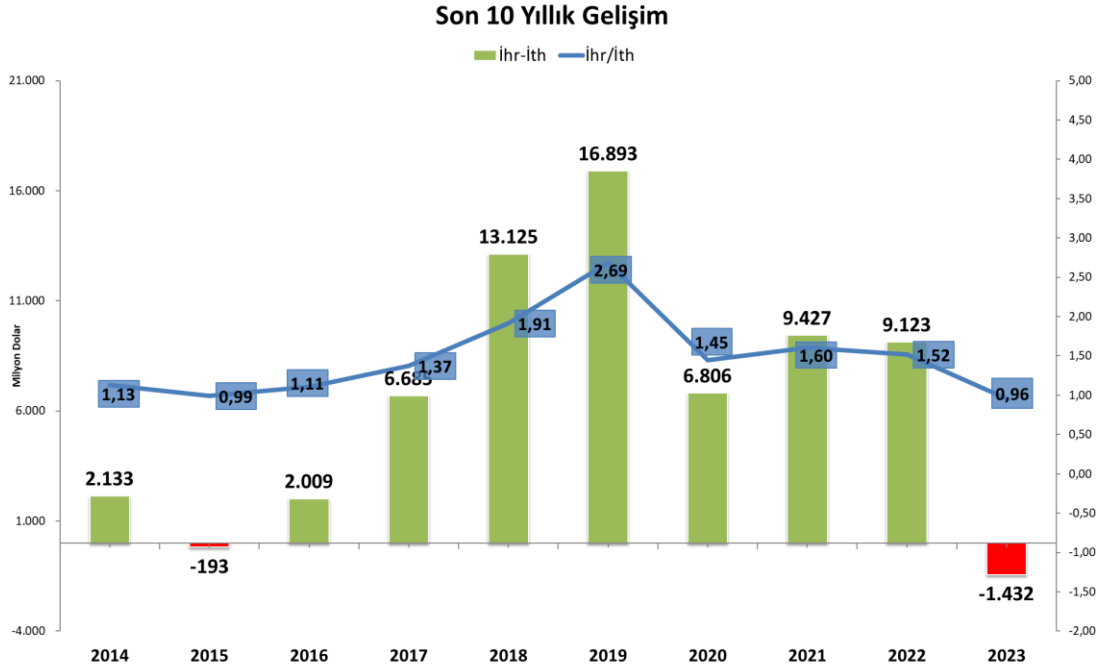

GTİP	TANIM
61	Örme giyim eşyası ve aksesuarı
62	Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı
73	Demir veya çelikten eşya
8	Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler
94	Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb, prefabrik yapılar
20	Sebzeler, meyvalar, sert kabuklu meyvalar ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar
57	Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları
25	Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento
19	Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri
63	Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar

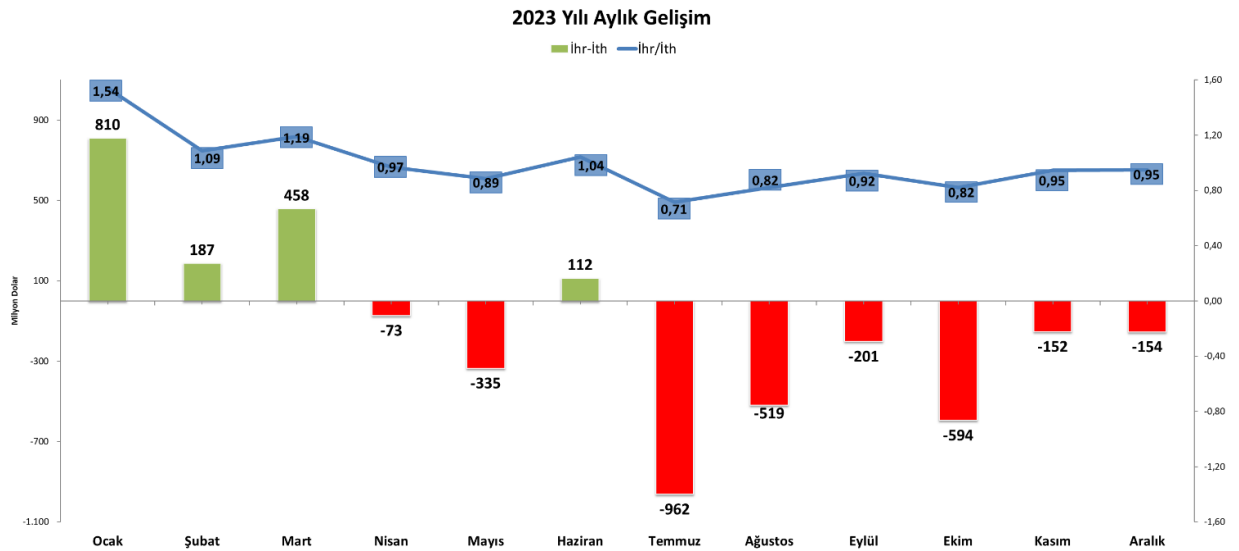
⁴ Kaynak: TÜİK-GTS

Otomotiv Dış Ticaret Dengesi⁵

- Son 10 yıllık dış ticaret verilerine göre; otomotiv sektörü 2015 ve 2023 yılları haricinde dış ticaret fazlası verdi. Otomotiv sektörünün son 10 yıllık dış ticaret fazlası ortalama olarak 6,5 Milyar \$ değerinde gerçekleşti

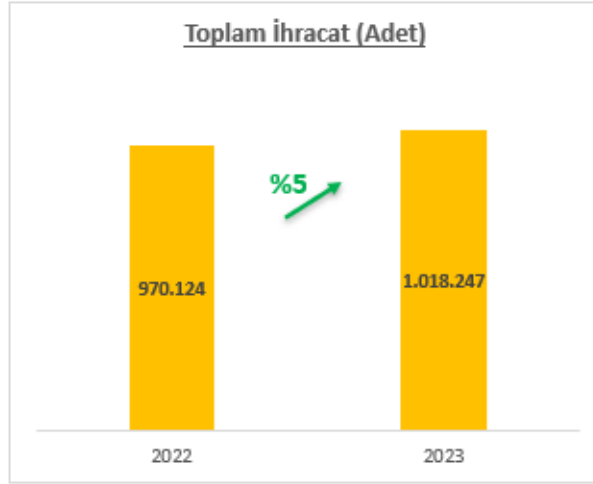

- 2023 yılı dış ticaret dengesinin aylık gelişimine göre otomotiv sektörü; yıllık 1,4 Milyar \$ dış ticaret açığı verdi. 2023 yılında ihracatın ithalatı karşılama oranı ise 0,96 değerinde gerçekleşti.

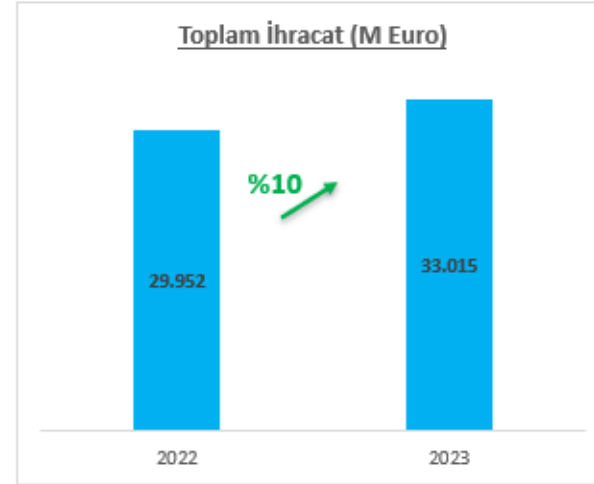

⁵ TÜİK - 87.00 kapsamında yapılan dış ticaret; motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları; bunların aksam, parça ve aksesuarı dış ticaret verilerini içermektedir. GTS

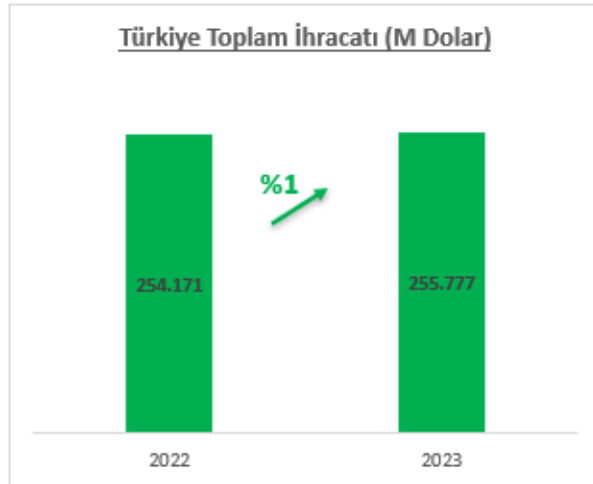
Otomotiv Sanayii İhracatı:

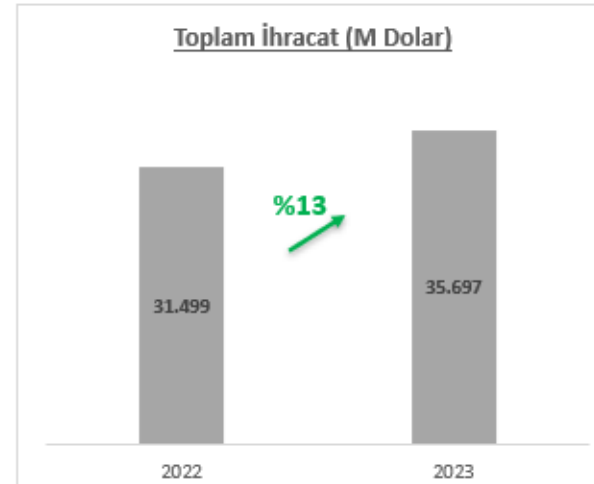
Traktör hariç OSD verilerini göstermektedir.

Kaynak: UİB

Kaynak: TİM

Kaynak: UİB

Ülkelere Göre Toplam Otomotiv Dış Ticaret Dengesi (İhracatımızda İlk 20 Ülke) 2011-2023⁶:

GTİP 87 - Dış Ticaret Dengesi (1000 \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2023	
														İhracat	İthalat
Fransa	481.770	624.142	928.442	1.128.957	746.784	1.172.278	1.465.839	1.952.884	2.274.574	1.367.951	2.000.944	1.516.342	982.661	4.110.718	3.128.057
Almanya	-3.844.416	-3.136.404	-3.899.778	-3.081.402	-3.693.786	-2.605.024	-2.010.600	-551.924	639.251	-1.482.422	-662.821	-956.779	-3.804.080	3.473.331	7.277.411
Birleşik Krallık	336.692	431.924	909.453	1.498.280	1.552.577	1.059.504	1.628.095	1.951.113	1.837.608	1.435.578	2.353.129	2.569.650	1.890.398	3.009.550	1.119.152
İtalya	788.246	577.306	548.964	596.988	634.296	1.570.667	1.884.206	2.292.713	2.142.942	1.117.265	1.430.953	1.396.750	1.271.872	2.922.220	1.650.348
İspanya	-839.527	-671.317	-940.499	-495.381	-692.650	-697.495	-208.009	337.105	770.026	-188.383	-211.859	-432.148	-2.428.129	2.164.144	4.592.273
Polonya	-350.261	-165.809	-270.268	-282.746	-356.199	-321.346	-5.861	412.709	468.611	216.179	301.636	632.368	590.288	1.572.490	982.202
Slovenya	406.801	349.939	470.546	510.600	574.628	675.301	796.642	1.030.684	1.109.639	1.009.596	1.031.987	1.011.312	1.240.816	1.271.690	30.874
Belçika	308.396	386.320	629.808	710.864	675.360	691.754	944.707	1.124.553	932.620	832.898	794.470	807.562	719.412	1.216.401	496.989
ABD	353.369	586.980	460.672	146.293	400.559	410.570	1.124.583	789.357	734.504	648.323	893.304	1.021.396	630.790	925.782	294.992
Romanya	-26.406	-100.064	-363.313	-165.666	-239.443	-127.901	-84.872	119.476	239.680	-175.033	-145.230	-1.336	8.309	807.514	799.205
Rusya Federasyonu	830.137	766.774	941.441	640.632	208.550	165.721	226.268	296.391	385.480	335.503	478.150	469.744	714.415	723.423	9.008
Hollanda	95.157	255.225	209.456	177.854	104.299	473.760	521.461	602.551	959.851	295.639	154.835	224.361	210.667	557.497	346.830
İsrail	343.993	290.230	388.372	507.006	464.376	427.160	504.417	473.447	710.832	651.750	505.315	561.581	479.517	480.088	571
Portekiz	68.344	21.178	32.393	68.579	72.275	157.933	215.952	316.123	261.125	28.311	40.278	168.581	-126.450	378.946	505.396
Çek Cumhuriyeti	-215.377	-407.701	-654.381	-537.264	-632.861	-768.045	-760.193	-610.588	-610.588	-515.784	-710.211	-461.508	-988.849	372.516	1.361.365
Birleşik Arap Emirlikleri	23.548	25.988	33.744	43.515	53.445	75.237	65.986	93.562	184.448	282.221	208.856	230.357	353.323	354.871	1.548
İsveç	110.654	133.682	177.133	161.550	207.857	250.600	347.273	379.415	336.002	118.444	186.561	81.588	-95.940	344.678	440.618
Fas	58.526	132.334	211	33.380	14.699	-138.016	-117.407	131.116	323.283	160.776	194.773	32.867	336.774	337.659	885
Irak	114.964	21.383	316.135	402.787	102.752	68.030	67.502	98.999	370.220	197.665	123.371	146.153	302.919	303.021	102
Bulgaristan	83.473	73.489	76.039	119.615	106.133	155.915	180.403	218.101	226.047	186.793	218.228	220.626	288.288	299.450	11.162

⁶ TÜİK tarafından yayınlanan 87 GTİP kapsamındaki dış ticaret verileri baz alınarak hazırlanmıştır.

Ülkelere Göre Otomobil Dış Ticaret Dengesi (İhracatımızda İlk 20 Ülke) 2011-2023⁷:

GTİP 87.03 - Dış Ticaret Dengesi (1000 \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	İhracat	İthalat
Fransa	513.368	553.054	649.813	850.950	580.901	719.568	1.066.401	1.282.885	1.417.410	918.896	1.321.186	841.000	266.755	2.149.254	1.882.499
İtalya	639.648	527.097	491.405	660.178	668.710	1.370.330	1.650.731	1.659.220	1.370.359	752.440	814.653	765.448	850.932	1.156.210	305.278
İspanya	-792.246	-598.187	-888.784	-485.074	-782.784	-846.817	-367.075	191.688	513.307	-384.577	-287.921	-699.798	-2.416.212	1.142.004	3.558.216
Birleşik Krallık	-401.407	-322.009	-349.402	116.745	122.923	-40.998	294.660	639.878	828.420	367.316	520.763	802.082	329.377	1.124.921	795.544
Polonya	-311.760	-197.555	-244.472	-171.202	-241.078	-287.904	51.139	315.510	389.605	266.367	266.282	454.034	593.748	837.156	243.408
Almanya	-2.394.080	-2.220.400	-2.930.925	-2.356.251	-2.980.101	-2.459.135	-1.811.208	-990.865	-47.359	-1.699.896	-932.714	-1.315.422	-3.673.392	827.650	4.501.042
Slovenya	92.930	85.101	178.870	192.442	240.933	233.134	347.190	469.539	534.405	452.798	415.188	417.574	446.120	447.395	1.275
Belçika	-4.443	-1.805	140.061	220.303	200.649	222.099	433.379	531.963	402.637	308.916	241.171	213.680	130.468	329.313	198.845
İsrail	292.665	252.304	349.480	466.579	413.836	372.503	443.106	380.385	623.739	559.793	325.311	393.877	319.413	319.413	
Cezayir	272.362	23.922	292.107	161.774	101.982	16.813	788	2.775	213	0	68	4.227	278.253	278.253	
Hollanda	82.157	107.772	188.350	176.219	150.476	209.687	271.727	314.541	339.344	143.740	167.444	150.395	197.718	235.944	38.226
İsveç	148.006	120.960	138.146	147.986	121.233	162.283	262.573	288.987	256.175	40.354	124.554	23.553	-42.360	206.814	249.174
Irak	4.773	12.182	114.719	132.231	3.406	2.053	332	1.940	157.079	92.264	62.049	70.708	193.699	193.699	
Bulgaristan	47.350	44.819	38.712	64.063	61.919	69.844	103.361	126.117	134.691	135.508	135.630	124.120	193.206	193.224	18
Birleşik Arap Emirlikleri	2.695	4.287	10.757	8.991	6.497	0	88	2.717	13.040	37.021	24.642	40.839	175.475	175.476	1
Yunanistan	56.945	21.616	40.528	72.537	48.095	53.127	92.627	116.564	117.103	97.998	135.589	142.008	173.649	173.649	
Portekiz	42.181	18.069	29.693	52.995	60.650	123.180	177.521	256.246	198.760	-33.058	-8.113	-23.412	-241.240	159.601	400.841
Kazakistan	124	236	19.876	19.172	3.886	8.641	12.347	17.599	20.877	9.033	12.306	77.738	138.221	138.221	
İrlanda	42.504	30.641	50.240	112.934	11.992	132.396	131.647	121.588	136.366	109.358	119.360	117.632	123.087	135.040	11.953
İsviçre	75.626	76.664	78.176	94.314	60.006	72.714	99.113	87.827	80.191	84.742	71.002	75.088	123.693	123.694	1

⁷ TÜİK tarafından yayınlanan 87.03 GTİP kapsamındaki dış ticaret verileri baz alınarak hazırlanmıştır.

3. Otomotiv Sanayi Genel Değerlendirmesi ve Gelecek Beklentileri

Türk otomotiv sanayi 2 milyon adetın üzerinde yıllık üretim kapasitesine sahiptir ve gelişen teknoloji ve değişen müşteri beklentileri çerçevesinde sektörün içinden geçmekte olduğu dönüşüm sürecinde kapasitesini dönüştürmeye ve arttırmaya yönelik yatırımlara devam etmektedir. Otomotiv sanayii son yıllarda daha önce hiç karşılaşmadığı boyutta ve çeşitlilikte gündem maddesini eş zamanlı yönetmek durumunda kalmıştır. Tedarik zinciri problemleri, iklim odaklı hedefler ile birlikte sıkılaşılan regülatif zorunluluklar ve dünya genelindeki ekonomik belirsizlikler yaşamamıza rağmen sanayi 2023 yılında güçlü bir performans sergiledi. 2023 yılında toplam otomotiv üretimi, %9 artışla 1,47 milyon adede ulaştı; ihracatı ise adet bazında %5 artarken, tutar bazında %13 artarak 35,7 milyar dolar ile tarihin en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Araç ihracatının yanı sıra 2023 yılında 215 Milyon dolar Ar-Ge ihracatı gerçekleştiren OSD üyeleri, 11,7 Milyar TL Ar-Ge harcaması ile ülkenin teknolojik gelişimine sağladığı katkısı da sürdürmüştür. 2023 yılı otomotiv sanayi yatırımları açısından da hareketli bir yıl olmuştur. OSD Üyelerinin bir kısmı yatırımlarını başarıyla hayata geçirirken, yeni yatırım kararları açıklanmaya devam etmektedir. Tüm bu gelişmeler, sanayinin sürdürülebilir büyümesine ve rekabetçiliğine olumlu etkisinin yanı sıra istihdam açısından da büyük önem taşımaktadır. 2023 yılında OSD üyelerinin yatırımları 1,4 milyar dolar seviyesinde gerçekleşirken, son 10 yılda yatırım tutarı 10 Milyar doları aşmıştır.

2024 yılı beklentileri

Enflasyon etkisi ile öngörülenin gerisinde kalan Avrupa pazarı, Çin'in hem iç hem de ihrac pazarlarında arttırdığı rekabet gücü, Avrupa'da elektrikli araç (EV) talebinin öngörülerin gerisinde seyretmesi, yüksek teknolojiye yatırım ihtiyacı ve düşük EV marjı, karlılıklarda gerileme ve tedarik zincirindeki artan kırılganlık tüm Avrupalı üreticileri zorlamaktadır. Otomotiv sanayinin en önemli pazarı olan Avrupa'daki bu gelişmeler Avrupa'nın en önemli ihracat pazarımız olduğu düşünüldüğünde, Avrupa'daki potansiyel pazar daralması sebebiyle oluşabilecek araç fazlasının Türkiye pazarına kaydırılma olasılığını ciddi bir risk olarak görülmektedir. Öte yandan, Avrupa pazarlarındaki daralma ve atıl üretim kapasitesi, Türk otomotiv sanayisinin ihracatında düşüşe neden olarak üretimimizi olumsuz etkileyebilir. Avrupa'nın, ihracatımızdaki %70'lik payı dikkate alındığında, bu risklere karşı proaktif önlemler almak büyük önem taşımaktadır. İhrac pazarlarında yaşanan bu dalgalanmaların etkisini azaltmak için iç pazarda yerli araçların payını artırması gerekmekte olup, Türkiye'nin aşınan üretim rekabetçiliğini güçlendirmek için politika geliştirilmesini önemli hale gelmiştir.

Sıkılaşılan iklim hedefleri doğrultusunda OSD üyelerinin hepsinde elektrifikasyona yönelik ürünler, projeler, yatırımlar mevcut. Ancak sanayinin iklim hedeflerine uygun araç üretmesi ülkemizin iklim hedeflerine ulaşması için yeterli olmayacaktır. Tüm araç gruplarına uygun şarj alt yapısının kurulması, teşvik ve vergi mekanizmalarının kurgulanması, yerli katkı yapının korunması için tedarik sanayi dönüşümünün gerçekleşmesi, mevzuat altyapısının oluşturulması, batarya bertaraf ve yeniden kullanım sistemlerinin kurulması, temiz enerji kaynaklarının arttırılması, hibrit teknolojisinin göz ardı edilmemesi ve ihtiyaç duyulacak gelişmiş insan gücünün yetiştirilmesini içeren bir politika bütününe ihtiyacı bulunmaktadır.

2024 yılı sonunda toplam üretimin 1,51-1,56 milyon adede, ihracatın ise 1,07-1,12 milyon adede ulaşacağını öngörülmektedir.